

Mihver kuvvetleri Libyayı terk etmiye hazırlanıyorlarmış

İngilizler Bardiya ve Tobruku işgal ettiler

Takib devam ediyor, İngilizler yeniden esirler aldılar, mihver kuvvetleri Bingaziye de tahliye ettiler

Fransız filosu Tulonu terk etmiyor

Almanlar birçok Fransız subaylarını Tulonda tevkif ettiler

Londra 13 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin Madrid muhabiri, Fransız filusunun Tulonu terk etmek için yapacağı her türlü teşebbüsü önlemek için Almanların nasıl bütün tedbirleri almakta olduğunu bildirmektedir. Harekete hazır tanklar, deniz üssünü çevrelemektedir. Civarlarda bomba uçakları daima tetikte. Topçu kıtaları, mevzilerini almakta ve filonun en ufak hareket emareleri göstermesi takdirinde müthiş bir baraj ateşi açmağa hazırlanmaktadır. (Devamı 7 nci sayfada)

Mussolini İtalyada bozgunculara karşı mücadele açılmasını emretmiş..

Berne 13 (A.A.) — Die Tat adındaki İsviçre gazetesi Mussolini'nin faşist fırkasının belli başlı sekreterlerinden 150 den fazla kimseyi toplanmağa davet etmiş olduğunu yazmaktadır. Bu gazete, bu sekreterlere yakında karşılaşacağı müsküllere milleti hazırlamak için, vaziyetin izah edilmiş olduğunu yazmaktadır. Aynı gazete, M. Mussolini'nin İtalyada bozgunculuğa karşı bir mücadele açılmasını emretmiş olduğunu ilâve etmektedir.

Londraya göre Almanyanın Fransaya sulh şartları

"Fransa, Alsas - Loren hariç 1939 hudutlarını elde edecek,,

Londra 13 (A.A.) — Daily Mail'in Newyork muhabiri yazıyor: Avrupada ecebî bir kaynaktan alınan haberlere göre, Laval, Hitlerle Münih'te yaptığı görüşme esnasında, aşağıdaki sulh şartlarını elde etmiştir:

1 — Fransa, Alsas-Loren hariç, 1939 hudutlarını elde edecektir. Alsas-Loren muhtar eyalet olacaktır.
2 — Fransa, imparatorluğunu muhafaza edecektir. Almanya, Fransız filusunun işbirliğiyle müttefiklerden bu imparatorluğa geri alacaktır. (Devamı 7 nci sayfada)

Şimalî Afrikada harekâtı idare eden Amerikan generali Eisenhaver kurmay subaylarıyla bir arada

Kahire 13 (A.A.) — Müttefik umumî karargâhının nesrettiği hususî bir tebliğde Tobrukun bu sabaktanberi müttefiklerin eline düştüğü kaydedilmektedir.

Kahire 13 (A.A.) — Bardiyânın işgal edildiği resmen bildirilmektedir.

Kahire 13 (A.A.) — Cuma günü (Devamı 3 üncü sayfada)

Müttefikler dün Tunusa girdiler

Şimalî Afrikada bir Fransız ordusu kuruluyor, Darlan, ben serbestim, diyor

Tunusa hava yoluyla indirilen mihver kuvvetlerinin sayısı 2 bini buldu

Newyork 13 (A.A.) — Amerikan ve İngiliz kıtaları Tunusa ve hayati ehemmiyette bir deniz üssü olan Bizert'e karşı geniş ölçüde harekete geçeceklerdir. Büyük ordu orta Akdenizin kontrolü için bir anahtar vazifesi görebilecek stratejik bir memleket olan Tunusa doğru süratle (Devamı 7 nci sayfada)

Millî Şefin son ve kat'î ihtarı

Türk zenginleri, bizi büyük ve kudretli yapan an'anelere dönünüz !

Türk an'anesinde ferdin hakiki saadeti ancak milletin saadetiyle mümkün ve kaımdır. Asıl Türk zengini «fukara babası» tipidir. Hakiki Türk, zenginliği acı ve yoksulluk dindirmek için ister

Yazan: Profesör doktor Sadi İrmak

İyi haberleri olduğu gibi fena haberleri de millete gür bir sesle bildirmek için Millî Şef, son nutuklarında millet camiasının zararına olarak zengin ve mes'ud olabileceklerini sananlara son ve kat'î bir ihtar gönderdiler.

Şef, ferdi refah ve saadet mefhumunda hakiki Türk geleneğine dönülmesini istiyor. Türk an'anesinde ferdin hakiki saadeti ancak

milletin saadetiyle mümkün ve kaımdır. Şarkta bir Türkün başı ağrısa garbdaki Türkün de başı ağrır. Türk türesi ferd saadeti için böyle anlar. Nüfusa etrafımızdaki milletlerin hepsinden daha az kalabalık olmamıza rağmen tarihte Türk imparatorluğunun kurulmasına imkân vermiş olan camia bağlılığı işte böyle bir bağlılıktır. (Devamı 7 nci sayfada)

Memurlara elbiselik kumaş, ayakkabı tevziine dair kanun kabul edildi

Bu yardımın mütekaidlerle yetim ve dullara teşmil edilmesi göz önünde tutuluyor

Yağ istihsal edilen müesseselerden muamele vergisi aynen alınacak

Ankara 13 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Reşat Cantezin başkanlığında yaptığı toplantıda memurlara verilecek elbiselik kumaş ve kunduraya aid kanun ile yerli nebatî mahsulere ve prioyayı tásir ve tasfiye etmek suretile yağ istihsal eden sanai müesseselerden muamele vergisinin aynen alınmasına aid kanun lâyhalarını müzakere etmiştir.

Bunlardan birincisinin heyeti umumiyesi üzerinde geçen müzakerelerde söz alan hatibler memurlara bu suretle yapılacak yardımdaki isabeti tebarüz ettirmişler ve bundan dolayı hükümeti tebrik etmişlerdir.

Hatiblerin temennileri Bu hatibler bu münasebetle bazı temenniler ileri sürmüş-

lerdir. Bu meyanda doktor Muhtar Berker «İçel» memurlar için ucuz fiatla sigara temin etmenin mümkün olup olamayacağını sormuş, doktor Osman Şevki Uludağ «Konya» memlekette büyük miktarda kumaş stoku bulunduğunu, fakat bunların terzilerin elinde bir ihtikâr vasıtası olarak kullanıldığını işaretle bunu önleyecek tedbirler lüzum olduğunu söylemiştir.

Ali Rıza Esen «Siirt» yapılacak olan bu yardımın Kırtaya ve diğer âmm müesseselerine teşmil edilmesini istemiştir.

Bu temennilerden sonra kanunun heyeti umumiyesi üzerindeki müzakere kâfi görülmektedir. Maddeler üzerindeki müzakere söz alan hatiblerden Re-

fik İnce «Manisa» bu yardımın mütekaidlerle eytam ve eramile de teşmilini istemiştir.

İzzet Arukan «Eskişehir» kanunun bu yardımın amele ve işçilere şamil olamayacağına dair olan fıkrası üzerinde duran amelinin muvakkat müstahdem sayılabileceğini ve fakat işçiden kastedilen mananın başka olduğunu devlet demiryollarının başlıca memur ve müstahdemlerinin işçiler teşkil eylemediğini söylemiş ve bu yardımın demiryolları atölyelerindeki işçilere de teşmil temennisinde bulunmuştur.

Nevzat Ayaş «Bursa» bu yardımın istilzam edeceği tahsisatın tahmini miktarında ve bunun nasıf temin edilmesini istemiştir. Yahya Sezai Uzun «Balıkesir» de yardımın tayyare (Devamı 3 üncü sayfada)

Şeker pancarı müstahsillerine yardım

Fiatlara bir miktar zam yapıyor

İzmirde «üzüm balı» imali için tetkikler yapıyor

Ankara 13 (Hususi) — Şeker istihlakının tahdidini temin maksadile şekere yeni bir fiyat tesbit edileceğini evvelce bildirmiştim. Hükümet bu husustaki kararnameyi hazırlamıştır.

Diğer taraftan öğrendiğime göre şeker pancarı müstahsillerine yardım edilmesi de takarrür etmiştir. Pancarın beher kilosuna bir miktar zam esas kabul edilmiştir. Muayyen bir nisbet üzerinden pancarın fabrikalara teslim eden müstahsillere bedeli derhal ödenecektir.

Gene aynı müstahsillere, fabrikalara muayyen miktar üzerinden yapacakları teslimata muvafık bir kilo şeker verilecektir.

Şekere yardımcı bir madde olarak kullanılan şeker üzümleri ve havalisinde üzümden yapılacak bir «üzüm balı» imali için de tetkiklere ve tecrübeler ümidli safhadadır.

Vilâyetin tebliği

Ekmek yarın sabit gelirli mahlus karne ile 17, umumî karne ile 27 kuruşa alınacak

Vilâyet tebliği ediyor: 15.11.1942 tarihinden itibaren sabit gelirli mahlus karne ile satılacak ekmeğin 600 gramlık beherine 17 ve umumî karne ile satılacak ekmeğin beherine de 27 kuruş fiat tayini Daimî Encümenin 12.11.1942 tarihli kararı ile tasvirdir. Tebliğ olunur.

Harb okulu talebeleri dün Zafer Anıtına çelenk koydular

Ankara 13 (A.A.) — Harb Okulu birinci sınıfının okula iltihakı ve derslere başlaması dolayısıyla bugün Ulus meydanında Zafer anıtı önünde büyük bir tören yapılmıştır.

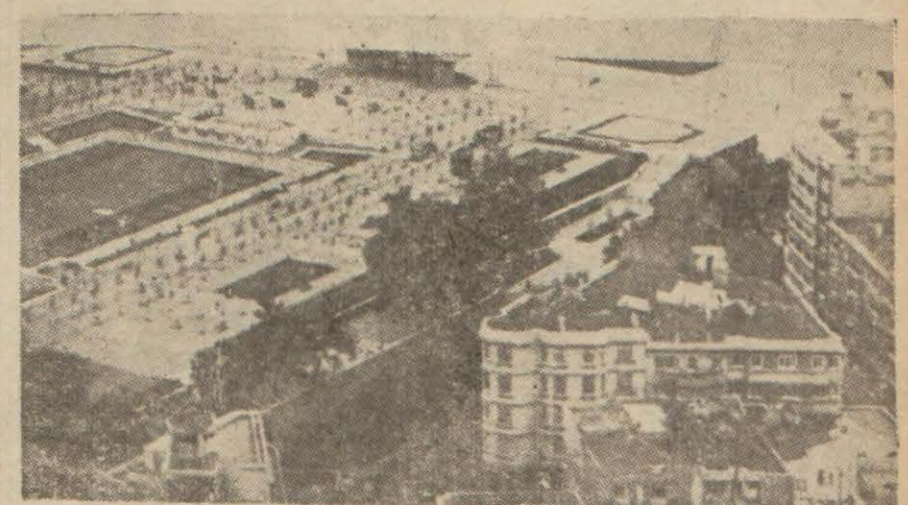
Harb Okulu talebeleri önderlerinde sancağı ve bando ve başlarında okul komutanı kurmay albay Mustafa Erem ile alay komutanı yarbay Eyüp Sabri Susoy olduğu halde meydana gelmişlerdir. Talebeler anıt etrafında yer aldıktan sonra hep birliktelikte İstiklal marşını söylediler ve anıtı muhteşem bir çelenk koymuşlardır. Müteakiben ikinci sınıf talebelerinden biri yeni arkadaşlarına «hoş geldiniz» diye

başlıyan bir hitabede bulunmuş ve birinci sınıf talebelerinden bir genç de cevap vermiştir. Bu canlı, heyecanlı hitabeler meydanı dolduran çok kalabalık bir halk tarafından sürekli alkışlarla karşılanmıştır. Törene Harb Okulu marşı ve bir geçid resmile son verilmiştir.

Zafer anıtı önündeki bu tezahürattan sonra alay komutanının reisliğinde üç subayla her sınıftan ayrılan birer talebeden mürekkep bir heyet Ebedî Şef Atatürkün Etnografya müzesindeki muvakkat kabirini ziyaret etmiş ve Ebedî Şefin manevi huzurunda tâzim ile eğilmiştir.

Kıyırdayan ve muzir olmya başlıyan sermayeyi bağliyacak bir başka saha daha !

Yazan: Ekrem Uşaklıgil

Taksim caddesinde gördüğünüz bu binaların arsaları on yıl evvel, metro muarabası başına 100-150 lira getirmişlerken belediye şurası di Sürpagop arsalarına aynı paraya niçin müşteri bulamıyor? [Yazısını 2 nci sayfada «Hergün» sütununda bulacaksınız]

Hergün

Kıyırdayan ve muzır
Olmya başlayan fazla
Sermayeyi bağliyacık
Bir başka yol

Ekrem Uşaklıgil

İstanbul belediyesi, Sürp Agop sahasını müteaddid arsalarla ayırarak, bunlardan bir tanesini bugün bile mühim sayılacak bir para mukabilinde satı. Geriye kalanları da satacağı. Hattâ artırmaya da koymuştu. Fakat hayretle işitildi, ki alıcı çıkmadığından bu satış geriye kalmıştır.

İstanbulun en uzak, kuytu mahallelerinde bile toprağın altın kıymetini bulmuş olduğu bir devirde Taksim gibi şehrin en seçkin bir merkezinde eşleri bir daha ele geçmeyecek kıymetli, arsaların alıcısız kalmalarının elbette mühim bir sebebi olmak gerektir.

Gazetelerde okuduğumuz haberlerde eğer bir yanlışlık yoksa belediye bu sebebi arsalarla konulmuş olan kıymetin çok yüksek olmasında bulmuş. Ve bu fiatı biraz indirerek satışını tekrarlamayı düşünmüştür.

Kendi hesabımıza biz bu sebebi ilk bakışta itirazsız kabul edilecek kadar kuvvetli buluyoruz.

Sürp Agop arsaları için takdir edilmiş olan ve şimdi aşırı olduğu sanılan ilk fiatı metre başına yüz elli liradır. Bir arsanın kıymeti mevkiinden başka ifraz şekline ve yapı için kullanılacak kısmının temin edeceği muhtemel istifadeye göre çok değişir. Bu düşüncelerin arsalar için tahmin edilen ve bugün çok görülen fiat üzerinde rol oynayıp oynamadığını kat'i olarak bilmemekle beraber Taksim caddesi üzerinde on yıl evvel satılmış olan arsaların 100 ile 150 lira arasında bir bedel getirmiş olduklarını düşünüyorum. Ve hükmediyoruz ki, on yıl evvelkine nazaran arsa kıymetlerinin üç beş defa artmış olduğu bu zamanda yine Taksiminde, hele manzara itibarile kaplanması imkân haricinde, dört tarafı açık bir arsa için on yıl evvelki fiatın istenilmesinde mübalaga yoktur. Eğer istenilen fiat bulunamadıysa, sebebi fiatın çokluğundan, yahud da ifraz şeklinin yapı sahasını daraltması dolayısıyla fiatı büsbütün artırmış olmasından çok fazla olarak, bu arsaları alacak olanın mahından derhal istifade imkânını görememiş olmasında aramak daha doğrudur.

Bugün ufak büyük bir yapı yaptırmak maddeten imkânsızdır, denilebilir.

Dış memleketten az çok inşaat demiri gelmiştir. Fiati da bir dereceye kadar inmiştir. Fakat bu fiat dahi büyüğe bir bina için çoktur. Çimento ise büsbütün güç bulunuyor. Demek oluyor ki arsaları alan adam bilhassa bu iki kalemin yüzünden yapıyı gayri muayyen, uzak bir geleceğe bırakacaktır. Uzak bir gelecekte yapılacak bir yapı için bugünden mühim bir para yatırmayı, faiz hesablarını da düşünerek ticaret kaideleri dışında bulabilir.

Dün gazetelerde okuduk, İstanbul belediyesi Gazi bulvarının tamamlanmasını müteakib

RESİMLİ MAKALE

Hayat yolunda yürürken kıymetli, kıymetsiz birçok kimseleri görmüş, birçok kimselerle tanışmışızdır. Bunları birer birer hatırlıyacık olursak anlartz ki, bize hürmet telkin etmiş, gerçekten kıymetli olanları kendi halinde, basit görünenleridir. Kıymetsiz olanları da bunun akine olarak mağrur ve yüksek davrananlardır.

Umumî bir haide olarak daima şunu hatırlıyalım:

Cevherlerinde kıymet olanlar kıymetlerini süsleyip işportaya dökmek lüzumunu duymazlar. Cevherlerinde kıymet olmayanlar ise bilâkis kıymetsizliklerini dış görünüşleri ile örtmek isterler. Dış görünüş sahtedir ve aldatır, iç cevhere bakınız.

Şehir Haberleri

8 kişilik bir şebeke
1500 ekmek
karnesi basmış

Şehrimizde külliyetli miktarda sahte misafir ekmek karnesi basan 8 kişilik bir şebeke yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

Osman ve Ömer adında 2 kişi Ankara caddesinde matbaacılık yapan Hıranca 21 liraya sahte işe mühürleri yaptırmışlar ve Mustafa, Ahmed adında iki matbaacıdan da 50 liraya klişeler tedarik ederek sahte ekmek karnesi basmağa başlamışlardır.

Bu iki suçlu ilk ağızda yaptıkları 300 karnesi Tarlabasında fırıncı Nıkoya 22,5 liraya satmışlarsa da yakalanmamışlardır. Diğer taraftan Ahmed ve Mustafa da sahte karne basarak Nazım adında bir vasıtasile Balıkpazarında meyhanecilik yapan Vangele satmışlardır. Suçluların yakalanması da garib bir şekilde olmuştur: Lokantaların müşteriyeye ekmeği vermesinin menedildiği ilk günlerde za-bita memurları tarafından yapılan bir teftiş esnasında Balıkpazarındaki Vangelin dükkânında Vangelin babası Vasîlin dükkânına gelen bir müşteriyeye çirak vasıtasile ekmeği aldıkları yakalanmış ve müteakiben yapılan sorgular sonunda bütün suçluların meydana çıkarılmıştır. Karne sahtekârları sorguya çekilmişler. Vasîlden maadasi tevkif edilmiştir. Suçluların 1500 den fazla sahte ekmek karnesi bastıkları sa-bit olmuştur. Osmanın Şişli'deki evinde yapılan aramada da suç âbâleri bulunmuştur.

bulvarın üzerine isabet eden arsalarını da satılığa çıkaracaktır ve tahmin edilebilir, ki Sürp Agop arsaları için iyi fiatla alıcı bulmakta zorluk çektiği gibi Gazi Bulvarı arsalarını iyi fiatla satmakta da zorluklar ile karşılaşacaktır. Bu zorluğu yenmenin tek yolu satılacak arsaların yapılması için gerekli olan demirle çimentoyu da normal fiatla vermeyi taahhud etmekten ibaretir.

Bu münasebetle kaydedelim: İstanbul şehrinin çok seçkin yerlerinde belediyenin olduğu gibi hükümetin de muhtelif arsaları ve arsa haline getirebilecek eski binaları vardır.

Emlâk ve Eytam Bankası geçenlerde Mağkadaki eski İtalyan sefarethanisini satılığa çıkarmış ve derhal bir buçuk milyon liraya bir alıcı bulunmuştu.

Eğer demir ve çimento meselesi halledilebilirse belediye ve hükümet arsaları için de hemen satıcı bulunacağı ve bu arsaların milyonlarca para elde edileceği muhakkaktır.

Kıyırdayan ve muzır olmya başlayan fazla sermayeyi bağlamak, aynı zamanda da para hacmini eksiltmek için bu, istifade edilebilecek bir sahâdır.

Ekrem Uşaklıgil

Tramvaylara binib inme yeni
esaslara bağlanıyor, riayet
etmiyenler cezalandırılacaklar

Elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürü tramvaylarda sur'ati ve intizamı temin için alınacak tedbirleri anlatıyor

Şehrimizin tramvay ve tenvirat işleri etrafında alâkadar makamlarla temaslarda bulunmak ve icab eden talimat almak üzere Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürü Hulki Eren dün Ankara'ya hareket etmiştir.

Hulki Eren hareketinden evvel kendisiyle görüşen bir muharririmize tramvay seferleri hakkında alınan tedbirler etrafında şu beyanatta bulunmuştur:

«Kömür, tramvay ve tenvirat meseleleri için Ankara'ya alâkadar Vekâletlerle temaslarda bulunarak talimat almak üzere hareket ediyorum. Pazartesi gününden itibaren tramvay şebekesindeki ara duraklarını kaldırıyoruz. Bu suretle seferlerin süratle temin edilecek zamanından kazanarak bugünkü nakliyatımıza nazaran % 15 fazla yolcu taşıyacaktır. Kanun mahiyetinde olan seyrüsefer nizamnamesinden de çıkardığımız bazı maddeleri gazetele halka ilan edeceğiz. Bu talimatname hükümlerine göre belediye nizamlarına riayet etmeyenlerin para cezasına çarptırılacakları yazılıdır. Maamafih sayın Valimizin diñkü beyanatlarında söyledikleri gibi, umumî menfaat bakımından halkın da bu hususlarda bize yardımcı olacağından şüphe etmiyoruz.»

Muayyen semtlerde kalacak mecburi tramvay duraklarında kolların a pazubendler bulunan seyrüsefer memurları bulunacaktır.

Bu memurlar, arabalar durmadan atlıyan ve binenlerden para cezası alacakları gibi, tramvaylardan sarkancılara, yolcular linmeden binmek isteyenlere mâni olacaklardır. Tramvay arabalarının iki ön sırası, hasta, malûl, ihtiyar ve kadınlara tahsis edilecektir. Duraklarda vazife gören memurlar bu hususlarda teminine çalışacaklardır.»

60 kuruşa ekmek satan makasçı 7 ay yatacak

Devlet Demiryolları Haydarpaşa İstasyonunda makasçılık yapan Ali adında bir evvelki gün, garda yeni tesis olunan işe memurluğuna müracaat ederek bir takım uydurma nüfus kağıdını ve tren biletlerini göstermiş, mukabilinde karne almıştır.

Açıkğöz makasçı bu suretle elde ettiği karnelerle 15 ekmek almış ve bunları 60 kuruştan bazı kimselere satarken zabıta tarafından tutulmuştur.

Dün Üsküdar milli koruma mahkemesine verilen Ali, yapılan duruşması sonunda 7 ay müddetle hapse ve 300 lira para cezasına mahkûm edilmiş, kavarın okunmasını müteakib tevkif olunmuştur.

Eminönü ve Beyoğlu Halkevleri reisleri değişti

Eminönü Halkevi reisi, Dr. Prof. Yavuz Abadan, ilmi meşguliyetinin fazlalığı dolayısıyla Halkevi riyesinden istifa etmiş, yerine beden terbiyesi İstanbul bölgesi müdürü Feridun Divanitelin, Beyoğlu Halkevi reisi Ekrem Tur'un yerine de kitabçı Ahmed Halid getirilmiştir.

Sadi İrmağın konferansı

Kıymetli arkadaşlarımız profesör doktor Sadi İrmağ, Pazar günü saat 15,30'da Üsküdar Halkevinde «Veraset ve terbiye» mevzulu mühim bir konferans verecektir. Herkes gelebilir.

Lokantalarda
tabldot usulü ayın
20 sine başlıyor

Tesbit edilen yemeklerden tazla çeşid yapan ve fazla fiat alanlar cezalandırılacak

Şehrimizdeki lokantalarda tabldot usulünün tabihine ayın 20 sinden itibaren başlanacaktır. Belediye sınıflara ayrılan lokantalarda hergün üç kap üzerinden bulundurulacak yemeklerin listesini tesbit etmiştir. Bu yemekleri ihtiva eden karneler Belediye matbaasında tabedilmeğe bağlanmıştır. İki gün içerisinde lokantalara tevzi edilecektir.

Kartlarda bulunan yemeklerden fazla çeşid yapmak teşebbüsünde bulunan ve muayyen fiatlardan fazla para almak isteyen lokantalar hakkında şiddetli cezalar verilecektir.

Sarayburnu istikametinde de demiryolu döşeniyor

Bir müddet evvel D. D. Yolları 9 uncu işletme müdürlüğünce, Trakya ve Avrupa'dan gelen malların vagonlardan kolaylıkla ve süratle boşaltılması için Reşadiye caddesindeki antrepoların önüne ray döşenmiştir.

Bu tedbirinde ihtiyacı layıkile karşılamadığını gören müdriyet, bu sefer de Sarayburnunda boş bir halde duran 1 inci kilometre civarına ray döşetmeğe başlamıştır.

Bu yeni hat fazla gelen vagonlara hareket serbestisi temin edeceği gibi yanında bulunan büyük bir binada antrepo olarak kullanılacak ve birkaç pavyon ilâvesi suretile antrepolar genişletilecektir.

Karne yolsuzluğu yapan memurlar azledildiler

Galata yolcu salonunda bulunan muvakkat karne tesbit bürosunda karne yolsuzlukları tesbit edilen büro şefi ile diğer iki memurun vazifelerine nihayet verilmiştir.

Barda parasını çalmışlar

Taksimde Cumhuriyet caddesinde 15 numaralı apartmanında evlenen Kâzım adında bir zat evvelki gece Beyoğlunda bir bara gitmiş, burada geç vakte kadar kalmıştır.

Barda Şemsi adında bir artistle tanışan Kâzım evine döndüğü zaman 200 lirasının çalınmış olduğunu görmüştür.

Kâzımın iddiası üzerine tahkikatı el koyan zabıta, dündenberi görünürlerde olmyan artisti aramaktadır.

Sabahtan Sabaha:

Havaya savru'acak
Para devlet hazinesinde
Elbet faydalı olacak

Burhan Cahid

Daha şimdiden pazar arayanlar peyda oldu: — Harb bitse de seyahate çıksak!

— Harb görmüş yerleri görmek enteresan olacak. Londra, Hamburgda, kim bilir ne değişiklikler vardır.

Bu sözlerin manası şudur. Memlekette sıkıntı vardır. Fakat buhranlı devrelerde olduğu gibi bir zümreye tesir etmemiştir aksine olarak onları zengin etmiştir. Zengin için para harcayacak mevzular bellidir. Kimi emlak, irad alır, kimi sefahet yapar. Her iki hedef cemiyet hesabına aynidir. Çünkü bu servet anormal şartlar içinde cemiyetin için den toplanmıştır. Daha doğrusu cemiyetin mahrumiyeti hesabına muayyen ferdlerin elinde birikmiş hüviyeti meşhûk bir servet tür. Geçen bir fıkranda yazdığım gibi bu şartların biriktirdiği servetlerin yaşama kabiliyeti yoktur. Çarçur olmağa mahkûm dur. Buhran devirlerinin büyük kazançları hasis babaların mirasına benzer. Sefih evlâdların elinde kaybolur gider. Geçen harb devri servetleri bu akıbete uğramıştır.

Bütün tedbir ve telkinlerimize rağmen bu harb devri de anormal servetlerin doğmasına yardım etti. Bu servetleri bir gün gelip yabancı topraklara aktarmak veyahud içeride kül kömür etmek de devletin cemiyet hesabına yapmağa mecbur olduğu vazifelerdendir. İşte varlık vergisi bu maksadı kısmen olsun temin edecek mesru bir devlet hakkıdır. Vergilerin iktisadî olduğu kadar ahlâki faziletleri olduğu inkâr edilemez. Veraset vergisi gibi varlık vergisi de bu terbiyevî hassaya sahibdir.

Cemiyetin mahrumiyeti ve ıztırabı pahasına muayyen ellerde toplanan servet bu suretle yine cemiyetin selâmetine yarar bir hale gelebilecektir. Büyük kazançları başıboş bırakmağa gelmez. Millî servet, en makul ve en âdilâne nisbetlerin dağılımı olan servettir. Karunlar, milyonerler, şeker kralları devirleri her cemiyette iktisadî ve ahlâkî teşevvüslere yol açmıştır. Servetin muayyen zümrelerde kesafet peyda ettiği devirler daima iktisadî ve ahlâkî bozukluklar tabii etmiştir. Buna firen yapmak vazifesi cemiyetin hayatiyetini korumak mes'uliyetini üzerine alan devlete aiddir. Adalet de bunu iktiza eder. Bu bakımdan varlık vergisini mevcut mükellefiyetlerin en hâvrlısı ve en faziletli olarak kabul etmek gerek.

Burhan Cahid

A tin fiatları düşüyor

Birkaç gündünderberi aynı seviyede giden altın fiatları evvelki gündün itibaren düşmeğe başlamış ve dört gün evvel 37,75 olan altın, dün 36,25 hattâ 36 liraya kadar düşmüştür. Alâkadarlar arzın fazla bulunması talebin azlığı dolayısıyla fiatların tenezzül ettiğini söylemek tedirler.

İstanbul Borsası

13/11/942 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER		
	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Seftin	5,24
New-York	100 Dolar	130,50
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30,525
Madrid	100 Peçeta	12,9375
Stokholm	100 İsveç Kr.	31,135
Eşham ve Tahvilât		
% 5 Birinci tertib	Millî	
Mühafaza	İstikrarlı	19,—
Merkez Bankası		149,—

TAKVİM 2nci teşrin

Fıatı reno 1898.	14	Arabi sena 1931
2nci teşrin 1	Cumartesi	Kasım 7
	Resmî sena 1942	

GÜNEŞ		Zilkade		İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
7 46	5 04	7 46	5 04	7 46	5 04
1 54	12 12	1 54	12 12	1 54	12 12

Öğle		İkinci		Akşam		Yaşıl	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
1 48	10 36	17 52	19 20	1 48	10 36	17 52	19 20
7 06	9 44	12 12	1 04	7 06	9 44	12 12	1 04

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Stalin'in beyanati

Sovyetler birliği şefi yeni Afrika seferi neticesinde Alman - İtalyan ittifakının bozulmasına ihtimal veriyor

Libyada ilerliyen müttefiklerle Tunustaki kuvvetler birleşiyor

Londra, 14 (A.A.) — Dün akşam alınan haberlere göre sekizinci ordu ile Fransız Şimal Afrikasından ilerleyen Amerika kataları arasındaki mesafe daha kısalmıştır.

Tunus hududundan uzak olmayan Bone limanı İngiliz kataları tarafından işgal edilmiştir.

Bougie üzerine Mihver tayyareleri tarafından yapılan akın tardedilmiştir. 11 Mihver tayyaresi düşürülmüştür.

Tunustan resmi haberler yoktur.

Müttefikler 600 Km ilerlediler
Londra, 14 (A.A.) — Dün Bougie şehrine büyük takviyeler gelmiştir.

Rommel garbe doğru kaçmağa devam etmektedir. Şimdi Bin gaziye kaçmaktadır. Tobruğun sukutunu müteakib öncüler düğmana yetişmişlerdir.

Sekizinci ordu çözü bataklığa çeviren yağmurlara rağmen Rommelin arkasından 600 kilometre ilerlendi.

Kumandanın emri yemisi
Londra, 14 (A.A.) — General Montgomery bir günlük emir neşretmiş ve ezümle şunları demiştir: Libyada daha garbde avlanacak daha şikâr vardır. Haydi iş başına!

Amerikalılar Fransız filosunu davet ediyor

Nevyork 14 (A.A.) — Şimali Fransız Afrikasından hareketi idare eden Amerikan kumandanı general Eisenhower, Tulonda bulunan Fransız bahriyelilerine hitaben şun söylemiştir:

«Fransız filosunu müttefiklere iltihak etmiye ve böylelikle Fransanın kurtuluş saatini yakınlaştırmaya davet ediyorum. Almanlar, Fransayı işgal ettikten sonra, şimdi de donanmasını almak istiyorlar. Buna mani olacağımızdan eminim.»

Macar Kral naibinin nutku

Budapeşte 13 (A.A.) — Macar kral naibi Horthy dün parlamentoda okunan bir mesajında «Siyaset hiç bir zaman adaleti şiddet vasıtasıyla temin etmemelidir» demiştir. Bu mesaj mebuslar meclisinde sabahleyin, ayanda öğleden sonra başvekil Kalay'ya tarafından okunmuştur.

Kat'i bir devirde yaşıyoruz. Bütün dünya harb halindedir. Bu harbe hareket hattımızı vatanımızın ve milletimizin hayrına Macar namus ve şerefi ile hayatın mantığına uyduramazız. Devlet reisinin durumu çok müşkül ve mes'uliyetlerle doludur.

Bir memleket ancak dahili bir nizama sahip oldukça yaşar. Bu nizam ortadan kalktığı gün o memleket ölür. Tarihimizin hiç bir devrinde bugünkü ölüm - kalm mücadelesinde olduğu kadar milli birliğe muhtaç olmadık. Bu mücadelenin Macaristan için zaferle ve adaletle biteceğine eminim.

Londra 14 (A.A.) — Bir Amerikalı gazeteci Stalin'e üç soru sormuş ve şu cevapları almıştır:

1 — Afrikadaki müttefik seferi hakkında Sovyet Rusyanın fikri nedir?

— Bu sefere dair Sovyet görüşü müttefiklerin müsellah kuvvetlerinin muvaffak olacağı kanaatindedir. Bu sefer neticesinde Alman-İtalyan ittifakının yakında bozulması ihtimal dahilindedir. Bu muvaffakiyette mümkün kılan İngiliz ve Amerikan liderlerini tebrik ederim.

2 — Afrika seferi Sovyet Rusyadaki tayiki hafifletmiş midir?

— Tazyikin ne derecede hafifleyeceği hakkında bir fikir edinmek için vakit henüz erkendir. Fakat hafifleyeceği itimadla söylenebilir.

Her şeyden evvel mühim olan nokta Afrikada teşebbüsün müttefikler eline geçmiş bulunmasıdır.

3 — Müttefikler tarafından garbde yapılacak bir taarruza Rusya ne derece iştirak edecektir?

— Sovyet ordusunun vazifesini şerefle yapacağına şüphe yoktur.»

Mihver kuvvetleri Libyayı terketmiye hazırlanıyorlarmış

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

neşredilen müşterek İngiliz tebliği: Dün sekizinci ordu Sirenaiikte Mihverin zirhlı ordusunu takibe devam etmiş ve yeniden esirler almıştır. Kit'alarını Bard'ı işgal etmişlerdir.

Mihver Libyayı terk mi edecek?

Ankara 13 (Radyo gazetesini) — Alman radyosu bugünkü yayımında şimali Afrika ve Libya hareketlerinden bahsederek, Afrika sahillerinin Avrupalı müdafaası bakımından pek o kadar ehemmiyetli olmadığını söylemiş ve Mihverin Fransa sahillerinde lâzım gelen tertibatı almış bulunduğunu ilâve etmiştir.

Alman radyosunun bu mevzu hakkında kullandığı lisandan anlaşılacağına göre Mihver, Libyayı terketmek kararındadır. Filha k'ika Libyadaki Rommel ordusu, şimdi İngilizlerin 8 inci ordusu ile şimali Afrikada ilerlemek üzere bulunan Amerikan kuvvetlerinin ortasında sıkışmış bir vaziyettedir. Rommelin artık Afrikada tutunmasına imkân yok demektir. Bunun için bütün kuvvetlerini Libyadan çekmesi muhtemeldir.

Nakil meselesi

Maahaza, bugünkü şartlar altında kutaatın nakil amelîyesi de çok güç olacaktır. Çünkü Afrikada Mihverin elinde yalnız Bin gazi ve Trablus limanları kalmıştır. Müttefikler ise, garbden

ve şarktan bu limanlara doğru ilerlemektedirler.

Rommel'in kutaatın naklini temin için Bingazide bir köprübaşı mevzii kurması ve burada İngilizlerin 8 inci ordusunu oyalaması muhtemeldir.

Ancak Rommel, bu köprübaşı mevziini kurmağa muvaffak olduğu takdirde dahi, Akdenizin Avrupa kıyılarında nakledilecek olan Mihver askerleri müttefik donanma ve hava kuvvetlerinin daimi tehdidinde maruz buluncaklardır.

Bingazi de tahliye ediyor

Londra 13 (A.A.) — Amerikan Columbia radyoları muhabirinin Kahire radyosu ile dün akşam verdiği haberlere göre, Mihver vapurları Bingaziden hareket etmektedir. Bu vapurların askerleri tahliye ettiği muhtemel değildir. Daha ziyade muhtemel bulunan, bu gemilerin idare memurları ile idare dosyalarını ve ric'at halindeki orduya lüzum bulunmayan malzemeyi götürmekte olmalarıdır.

Kün Elizabeth

zirhlısı batmamış

Berne 14 (A.A.) — Londra, Kün Elizabeth zirhlısının batırıldığı hakkında, Almanlar tarafından verilen haberleri asılsız olarak kabul etmektedir.

Varlık vergisi tatbikatına her taratta başlandı

Hükümetin yeni tedbirleri sayesinde tedavülde 300 milyon liranın hazineye iade edilebileceği umuluyor

Ankara 13 — Hükümetçe alınan son tedbirlerin derhal tesirlerini göstermeğe başladığı her taraftan alınan malumatın anlaşılıyor. Piyasada fiatlar umumiyetle düşmeğe başlamıştır. Varlık vergisinin tatbikatına her tarafta geçilmiş bulunuluyor. Bu vergi ile aşırı kazançlardan bir kısmını devlete iade edecek olanların elleri altındaki bilinen ve ya bilinmeyen maddeleri piyasaya çıkarmak zorunda kalacakları tabii görülmüyor. Diğer taraftan gerek bu vergi, gerek başka tedbirlerle tedavüldeki paradan lâakal 300 milyon liranın çekileceği hesaplanmaktadır. Varlık vergisi kanunu ile diğer tedbirler iki aylık ince, devamlı ve etraflı bir tetkik, tahkik ve tekib'in mahsulüdür. Bu bakımdan tatbikatın pek kısa zaman içinde istihdaf edilen gayeyi mutlak surette temin edeceği muhakkak görülmüyor.

Maamafih kökünden silinmek istenen zihniyetin bir daha kalkınmağa fırsat bulmaması için de ayrıca mühim ve esaslı tedbirler alınmaktadır. Bu tedbirler manzumesinden olmak üzere milli koruma kanununda tecrübe lerin zaruri kıldığı tadiller de yapılmaya üzere. Buna dair kanun lâihası bugünlerde Büyük Millet Meclisine sevkolunacaktır. İstifçileri haber verenlere ele geçen maddelerden hasıl olacak bedellerin tamamen verilmesi eheti de bahse mevzu olmaktadır.

Türkiye hakkında çıkarılan haberler

Berlin 13 (N.P.D.) — Bugünkü basın konferansında Alman sözcüsü bilhassa, İspanya ve Türkiye gibi tarafsız memleketlerdeki sakin havayı bozmağa çalışan Anglo-Sakson propagandası ile meşgul olmuş «Times» gazetesinin bu husustaki bir makalesini ele almıştır. «Times» bu makalesinde, Mihverin, şimal Afrikasındaki Anglo-Sakson taarruzunu hafifletmek için İspanya ve Türkiyeden asker geçirmeğe kalkışacağını bir ihtimal olarak ortaya atmaktadır. İngiliz gazetesi her ne kadar Almanların İspanyadan asker geçirmelerine pek ihtimal vermiyorsa da, Almanların Türkiye topraklarından geçerek Kafkasya üzerine yürümeye için öteden beri bir plânları mevcut bulunduğunu ve bu plânın ciddi telâkki edilmesi lâzım geldiğini söylüyor.

Alman sözcüsü ise, bu makale hakkında şöyle demiştir: «İngiliz gazetesinin bahsettiği her iki asker geçirme istikamet ve ihtimal de «Times» in kendii uydurduğu haberlerden başka birşey olmayıp, Mihverin İspanya ve Türkiye ile olan iyi münasebetlerini gerginleştirmek ve bozmak için yapılan modası çok tan geçmiş eski bir İngiliz usulüdür. Halbuki bu iki memleketle Almanya arasındaki münasebetler «Times» gazetesinin hiçbir zaman sarımsıyağı kadar esaslı ve iyidir!»

Memurlara elbiselik kumaş tevziine dair kanun kabul edildi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

fabrikalarındaki işçilere, Kızılay mensublarına temin olunmasını dilemiştir.

Maliye Vekilinin cevabı

Hatiblerin bu mütalealarına karşılık veren Maliye Vekili Fuad Ağralı, mevzu müzakere olan kanunda yalnız devlet hizmeti göreceklere mükellef olanlara bugünkü fevkalâde vaziyet dolayısıyla ayrıntı olarak bazı şeyler vermek suretile maîşetlerinin mümkün olduğu kadar terfihli gözetildiğini, üzerine devlet hizmeti külfetini yükletilmemiş olanların bu kanunla terfihli dü şünmediğini söylerken demiştir ki: Mütakaidlerle yetim ve dulartın da bu yoldan terfihleri mevzuu bahis oldu. Fakat bunların içinde muhtaç olup olmıyanları vardır. Bunların hepsini burada alessiveyi ithal etmek doğru değildir. Maamafih bunları da bir tetkik mevzuu yapmak ve onları da bunların içerisine katmayı hükümet gözönünde tutmuştur.

Sözlerine devam eden Maliye Vekili kanuna derhal «mütakaidler de dahildir» suretile bir ilâve yapılmak istenildiği takdirde Maliye Vekilinin tetkik etmeksizin buna peki demeye cesaret edemeyeceğini işaret etmiş ve demiştir ki:

Kanun dışında kalanlara yardım

Bu kanun dışında kalan zümre için diğer işe maddelerinde bunların muhtaç olanlarının da nazari dikkate alınması derpş edilmiştir. Daha vasi bir yardım yapılması için tetkik vâki olduğuna göre bu ciheti tetkik mevzuu yapılm. Hâsil olacak netice ne ise, ne kadar imkân varsa o kadar yapılm. Fakat ondan yukarı çıkamayacağımız gayet tabiidir. Bu cihetler tetkik edilmeden bunların bu lâihâ içerisine it. halne cesaret edemem.

İşçiler meselesi

İşçiler meselesine gelince: İşçiler hakikaten Devlet Demiryolları işçileri ve diğer işçilerin baremi ya-

pılmıştır. Bunları ücretleri ve yevmiyeleri bu baremle muayyendir. Bunların tezyidi hakkında ayrıca bir lâihâ kanunı gönderilmiş veya gönderilmek üzeredir. Umumiyetle bu işçileri de bu kanuna dahil edecek olursak bunun bugün tahmin edilen külfetten belki bir misli daha fazla külfeti mucib olacaktır. Eğer bunu bütün işçilere de tevsi etmek lâzım gelirse bu çok ağır olacaktır.

11 milyon 234 bin lira

Bu kanunun, devlete tahmil edilmiş olduğu külfet soruldu. Arkadaşlar, eğer kanunun maddelerindeki kuyut ve şurut tasvibimize iltiran ederse, tabii bir kısmının ailelerine elbiselik, kendilerine elbiselik, kundura, bir kısmının ailesine ve kendisine elbiselik ve diğer bir kısmının da yalnız kendilerine elbiselik verilmesi halinde, bu maddelerdek kuyut ve şuruta nazaran balığ olduğu miktar 11,344.000 liradır. Külfet bundan ibarettir.

Maddeler üzerinde geçen bu mütakaidlerden sonra gerek bu kanun lâihası ve gerek yerli nebatî mahsullere prima tasir ve tasfiye etmek suretile yağ istihlal eden müesseselerden muamele vergisinin aynen alınmasına aid kanun lâihası kabul edilmiş ve Pazartesi günü toplanmak üzere iclasla son verilmiştir.

JASCHA HEIFETZ kemanının ilâhi nağmelerile

SARAY Sinemasında

Büyük muvaffakiyetle gösterilmekte ve her yerde bahsedilmekte olan

İLÂHİ KEMAN

Filminde seyircileri gasyetmekte devam ediyor.

Müstesna bir şaheserdir.

Bu mevzunun en zengin, en muhteşem filmi
CONRAD VEİDT - SABU - JUNE DUPREZ
nin parlak bir surette oynadıkları

BAĞDAT HIRSIZI
görülmemiş bir muvaffakiyetle

İPEK ve MELEK

Sinemalarında devam ediyor.

Dikkat: Bugün MELEK'te 12,30-14,30-16,30-18,30 ve 21
Seanslar İPEK'te 12.14.16,15 - 18,30 - 21

Bu hafta **SÜMER** sinemasında
hissi ve müessir bir mevzuda olan kuvvetli ve hareketli
Birakin Yaşayalım!..
filmli takdir nazarlarıyla seyredilmekte ve alkışlanmaktadır.

Baş Rollerde:
HENRY FONDA - MAUREEN O'SULLIVAN
ve RALPH BELLAMY vardır.

Adli bir hataya kurban bir adamı kurtarmak için adalete karşı aşkın mücadelesini tasvir eden çok güzel bir filmidir. Mutlaka görünüz.

2 Büyük Yıldız bir Süper Filmde
NOTRDAMIN KANBURU filminin unutulmaz kahramanı
CHARLES LAUGHTON
Feci ölümünden evvel
CAROLE LOMBARD
ile beraber çevirdikleri en son
BİR AŞK FACİASI
hissi ve ihtiraslı filmi görmeye hazırlanınız.
Bu Salı akşamı **SÜMER** sinemasında

Neş'e bayramı... Kahkaha Tufanı... Zevk ve Müzik Fırtınası...
Bu Hafta **LÂLE** Sinemasında
ZANZIBAR YOLU
DOROTHY LAMOUR'un Güzelliğinden Ateş...
BING CROSSEY'nin altın sesinden zevk...
BOB HOPE'in neş'esinden hareket alan en güzel filmidir.
Bayılmacaya kadar gülmek... Kahkahadan ağlamak için bu filmi görünüz.
DİKKAT: Kapıdan geri dönmek için lütfen numaralı yerlerinizi erkenden kapatınız. Telefon: 43595

16 Senteşin 942 Pazartesi akşamından itibaren
İSTANBUL GAZİNOSU
Beyoğlu İstiklal Caddesi
S A F İ Y E
Bestekâr Tanburi SALÂHADDİN PINAR
Keman: NOBAR - Kanun: AHMET - Cümbüş: CAMAL - Keman MAKSUT - Klarnet: SALİH - Darbuka: FERİT. Okuyanlar: AGYAZAR - FARUK ALTIN - Bayanlar: FAİDE - İZMIRLI MELÂ - HAT - BİRSEN - CAHİDE - NERMİN - SEHER.
ALDIRMA
12 Tablo Büyük Fantazi RE V Ü Yazan: EKREM REŞİT - Müzik: CAMAL REŞİT
MUAMMER HİCRAN
SALÂHADDİN PINAR LUTFULLAH
Yeni kostüm: Muhteşem dekor ve ışıklar - fevkalâde mizansen.
Telefon: 40574

İZMİR HİKAYESİ

UZAK HATIRALAR

HALİD ZİYA UŞAKLIĞIL

— 15 —

Ertesi gün sabahleyin kahvaltıda tepsinin başında buluştuk. O pek neşeli geldi, gözlerinin içinde bir sevincin civıltıları kaynaşıyordu. Oturur oturmaz bana: — Halid! dedi; dün hep kendimden bahsettik. Seni dinliye-medim. Rüştü'yeden sonra ne yapmak niyetinde sin?

— Tahsile devam! diye cevap verdikten sonra tafsilâta giriştim: — Arkadaşlarımızın ikisi İstanbul'a Tabiiyye gidecekler. Benim için İstanbul'a gitmek imkânı yok. Burada tahsile devam çarelerini araştırdım. Ben fransızca'yı epeyce ilerlettim, lâkin kâfi değil. Edebiyâta, tarihe, sonra fenne, meselâ kimyaya, hikmete, hayvanat ve nebatata merakım var. İzmirde rahiblerin idaresinde pek eski ve pek ciddi bir mektep var; oraya gireceğim amma yaşa göre bir sınıfa atlamak için ilkönce...

Ben söylerken o dikkatle dinliyor görünüşe çalışıyordu, fakat anlamam ki zihni başka bir şeyle meşguldü.

— Sen geceyi nasıl geçirdin? diye sordum.

— Öyle derin uyudum ki... Nasıl olmuş ta bu geceye kadar benim bulduğum çare, perdeleri kapamak çaresi aklıma gelmemiş? Yalnız uykumun içinde hep pencerenin dışında kedilerin mi-yavladıklarını duyuyordum amma öyle derin uyumuşum ki. Çoktanberi böyle bir uyku sanib olmuştum.

Biraz durduktan sonra devam etti: — Bu sabah erkenden uyanırdım. Henüz kimse kalkmamış bahçeye çıktım. Senin gördüğün demir çubuğu musluğun halkasına geçirerek çevirdim. Senelerdenberi açılmamış olan bu musluk iyice zorlandı, nihayet açılınca su boşanmağa başladı. Bilek kalınlığında bir su. O harırladığım yoldan doğru kuyuya... Kuyunun kapağını biraz çektim, su içeriye hücum etti. Hazinenin suyu bitinceye kadar. Sonra gene çubuğu musluğa geçirdim, biraz daha zorca kapayarak suyu kestim. Hazine tekrar doluncaya kadar ev susuz kalmayacak amma sebebinin kimse farketmeyecek.

Gene durdu; sonra gözlerinden sevinç parıltıları silinerek: — Bilir misin? dedi; bana iki şey merak oluyor. Gece kediler hep beraber kafalarile kuyunun kapağını iterek açabiliyorlar, bunu anlıyorum; fakat sonra tekrar kuyuya girince kapağı nasıl çekip te eski yerine getirebiliyorlar. Bir de pencerenin kenarına nasıl trımanarak gelebiliyorlar? Bunu da keşfedemedim.

Ben şimdi Affanı dinlerken artık kendimi aldatamıyordum. İçimden: — Bedbaht çocuk! Acaba bu hastalık geçer mi? di-yordum.

O başka bir zemine sıradı: — Evin halini gördün ya... Hasta bir büyük anne, ihtiyar bir Mecbur bacı, Habeş kızı Fidan, Zarif, bir de ben... Yemek sofrasında büyük anne ile beraber karşı karşıya oturuyoruz. Üç dört lokma yedikten sonra tıkanıyoruz. Ne o konuşuyor, ne ben bir şeyler söyleyebiliyorum. Evin içinde öyle bir kasvet havası var

ki iklimi de boğuyor. Sonra büyük anne, o da hasta... Onun ölümlünde hazır bulunmağa hiç tahammül edemeyeceğim. Bereket versin, her iş yolunda! Asker oluyorum...

— Demek?...

— Evet, tamamen tertib ettim. Üç sene, belki daha ziyade, kim bilir nerelerde? Keşki hiç dönmesem. Dönsem burada ne bulacağım?..

Gene biraz sustu, sonra ekledi: — Geçen gün enişte Şevket Kemal Beyle Salime abıya bize geldiler. Büyük annemle bir odaya kapandılar. Ben girmedim işlere dair konuşuyorlardı. Sonra içeride yüksek sesle bir münakaşa başladı. Büyük anne adeta bağırıyordu. Belliydi ki o adama çıkışıyordu. Ben hiçbir zaman bu nazik hanımın böyle bağırmasına şahid olmamıştım... Ne diyordum? Askerlikten dönersem burada ne bulacağım, diye soruyordum. Büyük anne öfütüş olacaktı. Bu ev de belki diğerleri gibi satılmış olacaktı. Bana barınacak bir oda bile kalmayacaktı. O halde?... Şimdi bile bu ev bana bir zindan oldu. Haniya selâmlık, haniya ahır, arabalar, atlar?... Haniya haremde, nutbaktakı kızlar, selâmlıkta uşaklar?... Şimdi sabahleyin Zarif elinde sepetle çıkıyor, çarşıdan nevale alıyor, fırından ekmeğe... Artık evde ekmeğe yığormak ta kalktı. Fidan nutbaktan içeri hizmet'ne alındı. Mecbur bacı ne pişirebilirse önmüze o konuyor. Benim o kadar bayıldığım hamur işleri bile yok... Selâmlıkla harem arasındaki dönmeye dolab söküldü, açık kalan yeri tuğlalarla örüldü. Ev artık bir hapishaneye döndü. Büyük anne, ben, Mecbur bacı, Zarif ve Fidan... [Gülümsemeğe çalıştı] Kuyunun ked'leri... Acaba onlar bugün boğulmuşlar mıdır? Buna cevap vermedim ve daha ziyade durumayarak, iş bahanesile veda ederek Kevser Hanımın elini öptükten sonra ayrıldım, adeta kaçarak ve koşa koşa Yokuşbaşına eve döndüm.

İlkönce gördüklerimi, işittiklerimi anıma anlatmak istedim, sonra bundan vazgeçtim: — Ne lüzümü var? Ona derd mi icad

Bahar motörü Ağva açıklarında battı nüfusça zayıf yok

Bulgaristan'dan külliyyetli miktarda demir çember yüklü olduğu halde limanımıza gelmekte olan 17 tonluk Bahar motörü Ağva açıklarında fırtınanın şiddetine dayanamıyarak batmıştır. Mes'ud bir tesadüf neticesinde o strada hâdise mahallisinde gemekte olan diğer bir motör sularla boğuşan 6 tayfayı kurtararak limanımıza getirmiştir.

Otelde şüpheli ölüm

Fatihle Reşadiye otelinde yatıp kalkan 65 yaşlarında Abdülğaffur adında bir ihtiyar düm odasında ölü bulunmuştur. Abdülğaffur ölümünü şüpheli bulan adliye doktoru Kâmil Ünsalan cesedin Morga kaldırılmasına lüzum görmüştür. Ölüm etrafında tahkikat devam etmektedir.

edeyim? diye sükûtu tercih ettim.

Bugünden sonra uzun bir zaman geçti. Affanı bir müddet tekrar görmedim. Ben kendi işlerimle, kendi tasavvurlarımla icrasile meşgul idim. Bir gün tekrar Affan bize geldi, asker elbiseleriyle, kendi tasavvurlarımla icrasile meşgul idim. Bir gün tekrar Affan bize geldi, asker elbiseleriyle... Veda etti geliyordu. Nihayet merama nail olmuştu, onu bilmem nerelere gönderiyorlardı.

O kadar memnun idi ki bu veda ne anemmede ne bende bir hü-zün tesiri yapmadı. Ben içimden: — Belki necat bundadır; diyordum.

Kapıdan çıkarken Affan ilk defa boynuma sarıldı, iki yanığımdan öptü, ve yavaşça kulağıma: Artık kediler beni bulamazlar, dedi, sonra daha yavaş bir sesle: — O casus heriften de korku kalmadı, ben kendi kendimi sürgüne götürüyorum. Elbette böylesi daha iyidir; diye ilâve etti.

Ne kadar zaman geçti? Bunu tayin edemedim. Kevser Hanımın vefatını haber aldık, onun arkasından Mecbur bacı da göçmüştü. Zarif ile Fidan azad kâğıdları verilmiş imiş, ve Kevser Hanım vefatından evvel onlara bir şeyler bildirmiş, hanımefendiliğini ziyadesile yapmış, Zarif ile Fidanı bir büyük aile yanlarına almış, zaten Fidan bir talib de varmış. Ben bu tafsilâtı sırasile anımdan öğrendim; hep zihnim içinde bir merak vardı: — Acaba, diyordum; o mahzen-sıra ambalar, sandıklar, gümüş de içleri nefis esya ile dolu sıra takımları, onlar ne oldu? Onlar da mı Salime ablaya ve ondan Naciyyeye, o kara kuru kızı mı geçiyor?... Ya Affan? O dönünce ne bulacak?...

Seneler geçti, üç, dört, belki daha fazla... Ben artık genç bir adam olmuştum; tahsile de son vermiştim. Şurada burada yazı yazmağa da başlıyordum, İzmirliyordum; kendimle o kadar mes-de kendime göre bir şöhret al-gul idim ki Affanı pek nadir düşünüyordum...

(Arkası var)
H. Z. Uşaklıgil

Malûl bir kadın tramvay altında ağır surette yaralandı

Edirnekapi - Sirkeci arasında işleyen vatman Haydarın idaresindeki 132 numaralı tramvay evvelki akşam Atikalıpaşa tramvay durağından hareketle Karagömrük istikametinde giderken, bu sırada caddenin karşı tarafına geçmek isteyen Sultanselimde İsmailağa çıkamazında 42 numaralı evde oturan 60 yaşlarında sağır ve dilsiz Ayşe adında bir kadına çarpmıştır.

Bu ani kaza neticesinde, arabanın altına düşen Ayşe, vücudunun muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır.

Yaralı kadın, Haseki hastanesine kaldırılmış, vatman Haydar yakalanarak hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Ölümden kurtulan iki adam acele acele uzaklaştılar.

Az evvel şarab içtikleri meyhaneye önüne geldikleri zaman durup sırtlarını at kestanesine ağacı gövdesine dayadılar: Meyhaneye kapıları sınıksı kapalıydı. Sarışın olanı usulla sordu:

— Anastasa uğriyalım mı dersin yoldaşım.

Öteki güldü: — Bre Anastas mı kaldı? Bu yol dahi cellâd önüne mi dizlemek istersin?

— Haklusuz yoldaşım.

Kilise önüne doğru yürümeye başladılar. Bu sefer, iri yarısı arkadaşının kolunağına girdi: — Yatağanları aldırdu. [Göğüs geçirdi] Meğer bir kara kulaklı bin yigit yüreği verir imiş âdeme karındaşım!

— Ol sipahi olmasa idi, bostancıları haklar idük mi dersiz?

— Padişah zorlu bizi yener idi.

— Doğru söylersiz, yener idiler!

«Fener» sokaklarında insanın

İKTİSADİ TETKİKLER

Sovyet Rusyadaki petrol kaynakları ve Almanya

(“Son Posta,”nın iktisadî bahisler muharriri yazıyor)

Bugün şark cephesindeki harekât hemen hemen petrol kaynaklarının kapılarında cereyan ediyor. Hava kuvvetleriyle motörize orduların birinci derecede bir rol oynadığı bir ikinci dünya harbinde petrol, harbin mukadderatı üzerinde tesir yapabilecek başlıca âmillerden biri olmuş oluyor. Harbin, bir yıldırım harbi halinden çıkarak yıpratıcı bir harb haline alması üzerine, Almanyanın süratle halletmek mecburiyetinde olduğu en mühim meselelerden biri, muazam ordularının, geniş hava kuvvetlerinin petrol ihtiyacını temin etmektedir. Halen Stalingrad kapılarında ve Kafkas dağlarında cereyan etmekte olan kanlı muharebelerin en yakın hedeflerinden biri Rusyanın geniş petrol kaynaklarıdır.

Almanyanın gerek Kafkasyaya, gerek Stalingrada niçin bu kadar fazla ehemmiyet verdiğini anlayabilmemiz için, kısaca, Rusyadaki petrol kaynaklarını, bunların nerelerde yer aldıklarını ve istihsal kudretlerini gözden geçirelim.

Rusyanın 1942 yılı için tasarlanan petrol istihsal programına nazaran, 1942 yılı mecmu petrol istihsalâtı 54 milyon ton olmak lazımdı. Fakat Maykop gibi bazı petrol mntakalarının Almanların eline geçmesi, Grozniy gibi bazı mntakaların da harb sahnesi haline gelmesi, bu istihsal programının tamamen tatbik edilememesine doğurmıştır. Fakat buna rağmen Rusya bugün de petrol istihsalâtında dünyada ikinci gelmektedir. (Birleşik Amerika 180 milyon tonla birincidir.) Bütün Rusyadaki petrol ihtiyacı 8 milyar ton olarak tahmin edilmektedir. Bu bakımdan Rusya dünyada birinci gelmektedir.

Rusyanın petrol istihsalâtı başlıca 5 mntakada toplanmış bulunmaktadır:

1) Rusyanın en mühim petrol mntakası, Azerbaycanda Apşeron yarımadası üzerindedir, Baküdeki petrol kuyularıdır. Esasen Rusyanın en eski petrol istihsal mntakası da burasıdır. Burada ilk petrol istihsalâtı 1872 yılında başlamıştır. Bu mntakanın bilhassa toprak altında gizli bulunan petrol ihtiyacı pek zengin-dir. Muhtelif sondajlar neticesinde yapılan tahminlere nazaran Bakü mntakasının petrol ihtiyacı 2 milyar 550 milyon tondur. Bu mntaka 60 yıldanberi işletilmekte olduğu halde, bugün dahi yeni yeni petrol kaynakları fışkırmaktadır. Bu mntaka, bütün Rusyada istihsal edilmekte olan petrolün % 75 ini vermektedir. Bu mntakanın sahası 2000 kilometre murabbı kadardır.

2) Rusyanın ikinci petrol mntakası, sınımlı Kafkasyada bulunmaktadır. Bu mntakanın başlıca merkezi Grozniy ve Maykop şehirleridir. Alman işgaline geçmiş Maykopun yıllık petrol istihsalâtı 1.15 milyon ton kadardır. Grozniy, Maykopa nazaran daha mühim bir petrol istihsal mntakasıdır. Bakü ve Ural istihsal

mntakalarından sonra 2 nci olarak gelir. Biri Muhaç - kaleye, diğeri Tuapse'ye üçüncüsü de Donbas'a giden üç mühim petrol borusunun başlangıç noktası buradadır. Bugün kapılarında çok şiddetli muharebeler cereyan etmektedir.

3) Rusyanın üçüncü petrol istihsal mntakası, Hazer denizine dökülmekte olan Emba nehri havzasında bulunmaktadır.

4) Rusyanın oldukça mühim istihsal mntakalarından biri de Türkistandaki Nebit - Dağı mntakası Fergana vadisidir.

5) Rusyanın Uzak doğudaki başlıca petrol istihsal merkezi Sohalin adasındaki Oha şehridir.

6) Bütün bu mntakaların içinde en fazla ehemmiyeti haiz olan mntaka, Ural dağları ile Volga arasındaki havzada bulunmakta olan ve «İkinci Bakü» ismini taşıyan mntakadır. «İkinci Bakü» ismini taşıyan bu mntaka da petrol bulunduğu çok eski denberi malumdur. Daha 1768 yılındanberi buralarda petrol aranmağa başlanmıştır. Takriben bir buçuk asır süren bir aramadan sonra, ancak 1933 yılında buradan ilk defa olarak petrol istihsaline başlandı.

Bu mntakaya fazla ehemmiyet verilmesinin başlıca sebebi, bir taraftan buradaki petrol ihtiyacının pek fazla olması, diğer taraftan bu mntakanın, Uraldaki sanayi mntakasına yakın bulunmasıdır.

1933 yılında ilk defa olarak bu mntakadan ancak 34 bin ton petrol istihsal edilmişti. 1938 yılında ise buradaki istihsalât 1,300,000 tona yükseldi. Yapılan tahminlere ve hesablara nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı 1942 yılında takriben 9 milyon tona çıkmış olmak lazımdı. Bütün şiddetle devam etmekte olan ve ilk ağızda Kafkas petrollerini istihdaf eden Rus - Alman harbi, muhakak ki «İkinci Bakü» petrol mntakasının daha büyük bir ehemmiyet kazanmasını icab ettirmiştir. Bu hususta yapılan neşriyate nazaran «İkinci Bakü» mntakasındaki petrol istihsalâtı

EDEBİYAT

"Çiğ,, mecmuasında yazı yazan garib bir gence cevab

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Bu, biraz, bir La Fontaine hikâyesine benziyor:

Bir çiğ devrildi delindi, altından sıska bir horozdur çıktı. Meğer açmış, bu açıklıkla dile gelmiş, ötüyor. Ötüyor da değil, cıyak cıyak bağıyor. Fakat ona kim öğretmişse bu dili, yalnız küfürleri ezberletmiş. Açlıkla - kendi öyle diyor - gözleri dönmüş, bir demiryolunun kenarında kanad çırparken, bir trenin geçtiğini görüyor ve bir vagona benim çehremi seziyor. Meğer «Vagon!» de kahve içiyormuşum. Aç horoz, birden, garib bir mucize ile yazmasını öğreniyor ve yazdığı küfürleri Adana'nın Çiğ mecmuasında nasılsa bastırmağa da muvaffak oluyor.

Toy horoz bana neden kızmış? Sebabi basit: son Anadolu seyahati notlarını ilk yazısında Çiğ'deki bir takım şürleri tenkid etmişim ve bunların pek daussılah, pek bezgin ruhlu yazılar olduğunu belirtmiş ve bütün bu genç Anadolu şairlerin, muhayyel ülkelerle yelken açan gemilerin hasretini duyacaklarına, bize, öz topraklarındaki büyüklük, güzelliği ve kahramanlık destanlarını terennüm etmelerini yazmışım. Çünkü, demişim, Torosların üstünden onların bu çinç ve gülbüz seslerini işitmek istiyoruz.

Meğer o gülbüz ses, çıka çıka, yalnız, bu sıska horozun boş kuruşunu da dışarıya uğrattacak olan bu gülbüz ve iğrenç gürültü olacaktır!

Bu horoz, aynı zamanda bir psikopat! Zavallı hasta kafasının adeta kusar gibi öte öte sayfalara döktüğü incilere bakınız: (Anadolu dağları için diyor) bu yollar Abdülhamid efendimizin zamanında da böyle idi. Aziz efendimizin devrinde de... Bu dağlar Kanuninin zamanında da böyle idi, Yavuzun devrinde de... Bu dağlar hep o Bizans'tan kalma dağlar, hep o yollar...)

Zavallı horoz, «Vagon!» ye düşman! Anadolu'da on beş gün, bir tren den öbür trene atılarak seyahat eden bir adamın nasılsa bir Ankara - Denizli treninde bir kerecik bir yatak bulmuş olmasını bile çekemiyor. 8 lira yatak parası vermek, onun için şu demektir:

«Bir Amerikalı milyoner de, yabancı bir memlekette hep böyle seyahat eder.»

Horozun, gene bu Vagonliyi vasata ederek, Türk halkı, Türk milleti için düşündüğü de şunlar: «Onlar «Vagon!» ye nasıl yaklaşabilirler, ve kim yaklaşıyor! Bu yaklaşma onlar için Allah, padişaha yaklaşmak kadar güç ve o kadar da uzak ki...»

Padişaha yaklaşmak!... Acayib!... Bu horoz yoksa son padişah ve halife Abdülmecid'in kümesinden mi çımsı?...

Şu satırlarda da, horozun görüşü ile, Anadolu yurdtaşların bugün için korkuncu bir iftira olan halî ve hayali anlatılıyor:

«Ne gezer!... Onun hayal arabarı sizin zannettiğiniz gibi ne

bal, ne tereyağı ne de bir şey dolu. Onun hayaldarlığı ancak ve ancak anasından, ısı bir ocak başında dinlediği masallarla dolu. Yani padişahlar, sultanlar, şehzadeler...»

Horozu soruyorum: O başımın üstünde yeri olan Türk anaları, çocuklarına İstiklâl harbinden ve o harbin şerefli hatıralarından ne bahsetmemişler?

Horozun soyadı Akkor imiş! Şu aşağıdaki sözlerini de kaydedelim, o zaman kor'un ak mı, yoksa sadece kor mu olduğu düşünülebilir. If-desi bozuk amma, kusura bakmayım, horoz dili ancak bu kadar düzgün olabilir.

«Ona (yani halka) yakın olmak için hiç olmazsa birinci mevkie kadar, daha yakın olmak için ikinci mevkie, çok yakın olmak için de üçüncüye kadar tenezzül etmeniz ve yolcularla üstüste, başbaşa, koyun koyuna geceyi, geceleri geçirmek gerek. Ona büsbütün yaklaşmak için bizim gibi dördüncü mevkie. evet, penceresi yok karşılıklı iki kapalı katır vagonlarında, yular halkalarını tuta tuta, ve basını, bağrıza basmak ihtiyacını duyduğunuz kimselerin çıplak ayaklarının üstüne, onlar da sizinkilerin üstüne ve aynı şekilde sarmaş dolaş, ağıldaki koyunlar gibi, bir arada otuz, kırk kişilik yolculuk etmek gerek. Ve biletinizin sizi, biletinizi sormak için ayağıle başınızdan dürterek uyandırması lâzım. Hattâ bu kadarı bile onları anlamak için yetmez bayım.»

Bu ne dediğini bilmiyen, yahud kendince pek iyi bilen Akkor, bana, vagonlinin penceresinde otduğum için «Amerikalı» ya hitab ediyor ve halkı da «başlı tüylü bir vahşi» ye benzetiyor. Ben trenle geçermişim, onlar da bana dışarıdan böyle bakarlarmış!

Ya horozun şu sözlerine ne dersiniz: «Verdiğimiz cevabdan dolayı «Çiğ» da yazı yazanlara da komünistlik lekesi sürmeğe kalkarsınız. Çünkü günün geçer akçesi, modası budur.»

Bugün, mazimizin iyi taraflarını söylemek «yobazlık», halk arasında yaşayarak onların derdlerini dinleyip yazı yazmak «Kızıl» oluyor.

Şaşılanacak şey! Akkor neden böyle vehimlere kapılıyor? Al giyen alınsın derler.

Durun, daha dinliyelim horozun nağmesini:

«İste B. Ozansoy, bu sebebledir ki ne «Çiğ» ı ne de «Çiğ» da çıkan şürleri, ve şairlerini onlayacak durumda değilsiniz. Çünkü bize «Lira» burcunun «Vega» yıldızı kadar uzak ve bu vaziyetiniz, bir Anadolu köy evi ile «Vagonli» ve bir kulübe ile apartman arasındaki uçurum kadar farklı.»

Horozuk nereden bilsin ki bu hücum ettiği adam, ihtimal kendisinin daha doğmadığı bir tarihte, yani bundan yirmi yedi yıl evvel Anadolu'da ilk öğretmenliğine başlamıştı. Muğlada,

kadaş olarak kalabileceklerine daima inandım. Bu benim kafamdaki en esash, en kökleşmiş fikirlerden biri idi. Bütün hayatıca etrafımdakilerle onun münaşasını yaptım. Ve hattâ bu kanaat, bu iman beni evlendikten çok sonra gayet tehlikeli bir tecrübe yapmağa kadar sürüklendi. Tecrübeyi yaptım ve muzaffer oldum.

İhtiyar anam, ilk delikanlılık çağından itibaren bütün analar gibi sabit bir fikir halinde hem hergün aynı şeyi söylemeye başlamıştı: «Ölmeden evvel Cemil'inin mürüvvetini görmek isterim.»

Bu, saatten saate şiddetini arttıran arzuyu senelerce kâh gülerek, kâh kızarak görünerek önlemeğe çalıştım. Evlenmek niyetinde değil mi idim? Hayır, fakat izdivaca karşı içimde garib bir ürkeklik duyuyor, hem de müstakbel zevcem anamın arayış tecrübesine razı olamıyorum. Fakat borçlu insan birçok

şeylerini feda etmeğe hazır insan demektir. Nihayet bir zaman geldi ki beni yola getiremeyeceğini anlayan anam ağlayıp sızlamağa, bana hakkımı helâl etmeyeceğinden, gözleri açık gideceğinden bahse başladı. Bu vaziyet karşısında bir gün nasıl oldu bilmem birden razı oluverdim. İhtiyar kadıncağız bir sevinç delisi haline derhal sokağa uğradı. Kız aramağa mi çıktı? Yoo, o tahariyi ve intihabi çoktan yapmış imiş, bu telâşlı sokağa uğrayış sırf seçtiği kıza bana göstermek içinmiş.

Kısa bir zamanda evlendim. Zevcem bir gümrük komisyoncusunun kızı idi. Zengince, fakat basit bir aileye mensubdu. Aşağı yukarı aynı yaşta idik. Onu tarif etmek için vücudunun biçimi ve kafasının içini anlatmak beyhude olur. Böyle bir tarif daima eksik kalacaktır. Bence onu diğer insanlardan ayıran belli başlı hususiyetleri yalnız iki tane idi. Ev-

velâ sessizliği, sonra bana olan derin sevgisi.

Evde gürlü edeceğim diye korka korka yürüyecek kadar sessizdi, hiçbir zaman bana olmaz demeyecek, hiçbir fikrimi ve hareketimi beğenmediğini söylemeyecek kadar da sükûti... Seneler süren aile hayatımızda onun benim mütealeam haricinde bir müteale ileri sürdüğünü görmedim. Son faciayı hazırlayan sebebler haricinde bir sebeble bir tek defa şikâyet de etmedi. Adeta sevimli bir hayalât halinde evin içinde oradan oraya dolaşır, daha doğrusu süzülürdü.

Şimdi onun o iri ve koyu lâciverd gözlerini üzerimde hissediyorum. Zaten onun her şeyi gözleriydi. Bu gözler mütemadiyen konuşurlardı ve ne güzel, ne açık, ne vazih... Evvelâ ve en çok beni sevdiğlerini söylerlerdi. Bazen engin bir sevinç, bazan derin bir gurur, bazan hazine bir yalvarma, bazan muztarib bir

şeylerini feda etmeğe hazır insan demektir. Nihayet bir zaman geldi ki beni yola getiremeyeceğini anlayan anam ağlayıp sızlamağa, bana hakkımı helâl etmeyeceğinden, gözleri açık gideceğinden bahse başladı. Bu vaziyet karşısında bir gün nasıl oldu bilmem birden razı oluverdim. İhtiyar kadıncağız bir sevinç delisi haline derhal sokağa uğradı. Kız aramağa mi çıktı? Yoo, o tahariyi ve intihabi çoktan yapmış imiş, bu telâşlı sokağa uğrayış sırf seçtiği kıza bana göstermek içinmiş.

Kısa bir zamanda evlendim. Zevcem bir gümrük komisyoncusunun kızı idi. Zengince, fakat basit bir aileye mensubdu. Aşağı yukarı aynı yaşta idik. Onu tarif etmek için vücudunun biçimi ve kafasının içini anlatmak beyhude olur. Böyle bir tarif daima eksik kalacaktır. Bence onu diğer insanlardan ayıran belli başlı hususiyetleri yalnız iki tane idi. Ev-

velâ sessizliği, sonra bana olan derin sevgisi.

Evde gürlü edeceğim diye korka korka yürüyecek kadar sessizdi, hiçbir zaman bana olmaz demeyecek, hiçbir fikrimi ve hareketimi beğenmediğini söylemeyecek kadar da sükûti... Seneler süren aile hayatımızda onun benim mütealeam haricinde bir müteale ileri sürdüğünü görmedim. Son faciayı hazırlayan sebebler haricinde bir sebeble bir tek defa şikâyet de etmedi. Adeta sevimli bir hayalât halinde evin içinde oradan oraya dolaşır, daha doğrusu süzülürdü.

Şimdi onun o iri ve koyu lâciverd gözlerini üzerimde hissediyorum. Zaten onun her şeyi gözleriydi. Bu gözler mütemadiyen konuşurlardı ve ne güzel, ne açık, ne vazih... Evvelâ ve en çok beni sevdiğlerini söylerlerdi. Bazen engin bir sevinç, bazan derin bir gurur, bazan hazine bir yalvarma, bazan muztarib bir

şeylerini feda etmeğe hazır insan demektir. Nihayet bir zaman geldi ki beni yola getiremeyeceğini anlayan anam ağlayıp sızlamağa, bana hakkımı helâl etmeyeceğinden, gözleri açık gideceğinden bahse başladı. Bu vaziyet karşısında bir gün nasıl oldu bilmem birden razı oluverdim. İhtiyar kadıncağız bir sevinç delisi haline derhal sokağa uğradı. Kız aramağa mi çıktı? Yoo, o tahariyi ve intihabi çoktan yapmış imiş, bu telâşlı sokağa uğrayış sırf seçtiği kıza bana göstermek içinmiş.

Kısa bir zamanda evlendim. Zevcem bir gümrük komisyoncusunun kızı idi. Zengince, fakat basit bir aileye mensubdu. Aşağı yukarı aynı yaşta idik. Onu tarif etmek için vücudunun biçimi ve kafasının içini anlatmak beyhude olur. Böyle bir tarif daima eksik kalacaktır. Bence onu diğer insanlardan ayıran belli başlı hususiyetleri yalnız iki tane idi. Ev-

İlan Tarifemiz
Tez sütun santiml
Başlık maktu 500 kuruş
1 nci sahife 400 »
2 nci sahife 250 »
3 ncü sahife 200 »
4 ncü sahife 100 »
İç sahife 60 »
Son sahife 50 »

SPOR

Türkiye güreş birincilikleri bugün başlıyor

Bu haftaki lig maçlarının şayanı dikkat oyunları

Lig maçlarına yarın Fenerbahçe ve Şeref sahalarında devam edilecek, bu suretle birinci devrenin tarihi bir günü daha yaşanmış olacaktır. Fenerbahçe ve Beşiktaşla maç yapmamağa karar vermiş olan Galatasarayın bu hafta önünde güç atlatacağı bir oyun vardır. Galatasaray - Vefa maçı.

Galatasaray - Vefa maçının bu derece ehemmiyet kesbetmiş olması neden icab etti gibi bir fikir belki de zihinlere gelir. Anlatılm:

Senelerdenberi sinesine almış olduğu oyuncuları bugün teker teker kaybetmeğe başlamış olan Galatasaray gene tehlikeli günler yaşamağa başladı. Sağ muavin Musa, merkez muavin Enver, sağcı Mustafa Ankaranın Mas-kespor kulübüne iltihak ettikleri için Galatasaray takımında derin bir boşluk hâsıl oldu. Birinci tim kadrosunda husule gelen bu gedik şöyle böyle gayretlerle belki de güç dolacaktır.

Bu sene bilhassa dikkatli bir takım halini alan Vefa karşısında tutunmak, zayıflamış Galatasaray için kolay değildir. Bu hafta sarı kırmızı rengi taşıyacak olan futbolcular bu zorlu maçı kuvvetli bir ruh taşımağa ve aralarında iş birliği yapmağa mecburdular. Vefa takımı karşısında tutunabilecek ancak bu zana prensiple kabildir.

Fener stadı:
Fenerbahçe - Davutpaşa

Davutpaşa takımı için bu maçı her hangi bir ümede kapılmak mümkün değildir. Fenerbahçe bu maçı her halde çok kolay kazanacaktır.

Galatasaray - Vefa

Galatasaray - Vefa maçı hem haftanın, hem de ligin çok enteresan bir oyunu olacaktır. Bu maçı büyük sıkıntı Galatasaray müdafaasının omuzlarında.

Şeref stadı:
I. Spor - Taksim

Ligde sonundaki Taksim takımının, bu maçı hiç bir fevkalâdelik yapacağına sanıyoyuz. I. Spor için bu maçı kaybetmek ancak bir şerhirdir.

Beşiktaş - Süleymaniye

Ligde en iyi vaziyette olan Beşiktaş bu maçı gelecek hafta Fenerbahçe ile yapacağı maçı için ancak iyi bir antrenman yapmış olacaktır.

Kasımpaşa - Beykoz

İki takım birbirlerini mağlûb edebilecek için büyük bir çekişme yapacaktır. Maçın neticesi son dakikaya kadar mücadeleyi bırakmayacak olan tarafın elinde kalacaktır. Ömer Besim

Türkiye güreş birincilikleri bugün başlıyor

Türkiye grekorumen güreş bi-

Harb ve iktisad:

Harb ekonomisi mutlak bir zarurettir

Yazan: Seyfi Kuşbek

Harb ekonomisi mutlak, yani kaçınılmaz, geçirilmesi mümkin olmayan bir zarurettir.

Harbde veya harb tehlikesinde bir milletin savaş ve dayanma gücünü ancak harb ekonomisi korur ve artırır. Hiç bir devletin de harbde veya harb tehlikesinde bundan daha büyük bir düşünce cesi olamaz. Muharib veya harb tehlikesine maruz olan devletler, iktisad sahasındaki bütün faaliyetlerinde istikbale aid kazanç ve refah fikirlerinden tamamiyle uzak olarak mevcut buhrana karşı dayanmayı ve ondan sapaşlam çıkarmayı düşünürler.

Birinci dünya harbine giren milletler, harbin mahiyetini takdir yolunda aldandılar. Harbin kısa süreceğini ve yalnız askeri hazırlıklarla başarılabileceğini zannetteler. İktisadi hazırlıklar, yiyecek maddelerinden ve harb malzemesinden bir miktar stok yapmaktan ve harb masraflarına karşı biraz para ayırmaktan ibaretti. Harb daha ilk yılında total bir mahiyet aldı. Bütün bir milletin ferderli her şeylerle, devlet ülkesindeki her türlü iktisadi kuvvetler bütün varlıklarile harb için kullanılmaktadı. İşte o zaman harbin bu mahiyeti geç anlaşıldığından bu kadar etraflı bir hazırlık yoktu. Bütün muharibler bocaladılar. Merkezi devletler ablukadan çok müteessir oldular ve yıkılmalarında iktisadi vaziyetleri mühim bir âmil oldu. İktisadi müşküllere karşı koyulmak için, o zamana kadar yalnız sevkülceyş prensiblerine göre idare edilen harbin cereyanı değişti. İtilâf devletleri, yiyecekten o kadar olmasa bile cephaneye ve malzeme ikmal bakımından zorluklara uğradılar. İki taraf ta ekonomiyi harb isteklerine uydurmak için çok uğraştı. Alınan tedbirler çok zaman muvaffak olmadı. Elemansızlık, hazırlıksızlık ve bilgisizlik yüzünden dört sene içinde muhariblerin hiç birisi esash surette bir harb ekonomisi meydana getiremedi. Amerika tayyare ve tanklarını çok geç yapabildi, tanklar harb cepherine yetişemedi.

Harbden sonra bütün milletler ekonomilerinde bu yolda bir hazırlığa başladılar. Fakat harbin

total mahiyetine ciddi bir surette nüfuz edilmedikçe hakiki bir hazırlık meydana getirmek mümkün değildir. Geçmişin ölü prensiblerine dayanarak yapılacak hazırlıkların nazari kalmaları tahii idi. Bazı milletler ekonomiyi hazerden itibaren harb maksadlarına, milli müdafaa düşüncelerine uygun olarak düzenlediler. Bazıları ise, serbest iktisad sabit fikrine saplanarak iktisadi seferberliği serbestlik içinde hazırlamak istediler. Bugün İngiliz adaları ve Amerikadaki iktisadi zorluklar bu şekilde bir hazırlığın neticesidir.

Bugün milletler arasında mübadeleye dayanan bir dünya ekonomisi mevcut değildir. Muharibler ekonomilerini kendi içlerinde kapamışlar, tarafsızların dış devletlerle mübadele ve münasebetleri ise ya tamamen durmuş veya çok azalmıştır.

Milletler arasında yapılabilen iktisadi mübadeleler ancak harb ve politikanın icablarına uymak tadr. Dünya ekonomisinin felce uğraması, muharib olsun olmasın bütün devletlerin ekonomilerini harb vaziyetinin isteklerine göre ve devamlı olarak düzenlemesini mecburi yapmıştır. Harbin daha çok uzun süreceği anlaşıyor. Gelecek uzun harb seneleri milletlerin iktisadi vaziyetleri daha müşkül duruma sokacaktır. Harb bir iki sene için de bitse bile tekrar yeni bir iktisadi düzenin kurulması için de oldukça uzun bir zaman geçecektir. Şu halde dünya iktisadi buhranı henüz takdir edilmiş mümkün olmayan bir zaman kadar uzayıp gidecektir.

İşte bu sebebledir ki harbe girmemiş milletlerin bile harb ekonomisi tedricen kurulmağa başlamıştır. Bugün için ekonomide başka bir müşkül aranmayacaktır. Her türlü zorluklarına, her türlü mahzur ve külfetlerine rağmen harb ekonomisi, dünya buhranı içinde bir milletin sapaşlam mücadeleye devam edebilmesi için zayıflamadan dayanabilmesi için yeğâne çıkar yoldur.

Harb ekonomisini bütün genişlik ve şümulle, bütün şartlarla kurtarmak milletler için mutlak bir zarurettir: ondan kaçınılamaz

Taksim. Haked: Muzaffer, Lütfi Fazıl.

Saat 13 Beşiktaş - Süleymaniye. Hakem Adnan, Sadık, Semih.

Saat 15 Kasımpaşa - Beykoz. Hakem: Samih, Selâmi, Zeki.

Fener Stadı: Saat 13 Fenerbahçe - Davutpaşa. Hakem Sami Muhtar, Münir.

Saat 15 G. Saray - Vefa. Hakem: Tarık, Bülend, Mustafa.

Fatih Stadı: Saat 9 Haliç - BeYOĞLU. Hakem: Baha, Müeyyed Hayati.

Saat 11 Eyüp - Rami. Hakem: Şazi, Hayri, Sabahattin.

Saat 13 İstiklâl - Hilâl. Hakem: Nejat, Riza, Neşet.

Saat 15 A. Hisar - Doğu. Hakem: Necdet, Halî, Faruk.

Istanbul Futbol Ajanlığından: Şeref Stadı: Saat 11 İst. Spor.

nim yaratılışın böyle idi. Beş

aşk ve ihtirasla kimseyi sevmeydim, seviyemeyeceğimi anlıyordum

Hayatımız yatığına alışıma büyük nehirler gibi gürlütsü akıp gidiyordu. Yaşayışmda memnundum. Yalnız bazan, (da pek nadir olarak, karımı yek nesak ve basit bulduğum oluyordu.

Kısa zamanda memleketin tanınmış romatçularından biri olmuştum. Fakat beni en az okuyanı ve en az anlıyan kimse karmı. Okumaktan sanki nefret ederdi. Muvaffakiyetle geçtiği söylenen bir lise tahsili vardı. Ancak bu lisenin kapsından çıkarken kitab deneni seviyemeyeceğimi anlıyordum

Hayatımız yatığına alışıma büyük nehirler gibi gürlütsü akıp gidiyordu. Yaşayışmda memnundum. Yalnız bazan, (da pek nadir olarak, karımı yek nesak ve basit bulduğum oluyordu.

Kısa zamanda memleketin tanınmış romatçularından biri olmuştum. Fakat beni en az okuyanı ve en az anlıyan kimse karmı. Okumaktan sanki nefret ederdi. Muvaffakiyetle geçtiği söylenen bir lise tahsili vardı. Ancak bu lisenin kapsından çıkarken kitab deneni seviyemeyeceğimi anlıyordum

Edebî romanımız: 6

Dişi Arkadaş

Yazan: Cevad Fehmi

Hayata ve insanlara aid herkesten başka, aykırı düşünceleri olan bu genç, erkek karşısında kadını her zaman kadın olarak görmedi. Erkek ve kadın mefhumlarını daima cinsi şartlar içerisinde müteale etti. Meşhur âmiyane tebehiye dayanarak birinin barut, ötekinin ateş olduğunu, bir araya gelebileceklerini düşünmedi.

Bir erkek ve bir kadının velev aynı yaşta olsalar, velev aynı güzellikte olsalar, velev fikren ve hissen anlaşmış bulunsalar ve hattâ velev birbirlerini beğenseleler dahi yalnız dost ve abab olabileceklerine, yalnız iyi bir ar-

Memleket Haberleri

Pusu kurarak hemşehrisini öldüren köylünün muhakemesi

Katil, beni dövdüler, ben de nefsimi müdafaa ettim, diyor

İzmir (Hususi) — Seferihisarın Beyler köyünden Hasan Seçeni ta. banca ile taammüden öldürmekle maznun ve mevkuף aynı köy halından Kerim Yaylan hakkındaki davaya ağırcaza mahkemesinde başlanmıştır. Kerim mahkemeye ceza kanununun idam maddesiyle sevkolunmuştur.

İlk celsede maznun Kerim Yaylan vak'ayı şöyle anlatmıştır:

— Hâdiseye takaddüm eden günün bir saatinde maktulle kavga ettik. Beni fena halde dövdü. Akşam bunun sebebini anlamak için ihtiyar heyeti odasına gittim. Bu defa maktul tekrar üzerine hücum etti ve orada bukmaz azadan Süleyman'ın yardımıyla beni dışarıya attılar. Bu yetişmiyormuş gibi üzerine taşa saldırıp beni dövmeğe başladılar. Nihayet ben de bir in-

sanım; fena halde dayak yedim.. Yanımda bulunan tabancayı çekerek korkutmak maksadıyla ateş ettim. Kurşun ona isabet etmiş..

Müteakiben vak'a şahidleri dinlenmiş, müttelifkan suçlunun ihtiyar heyeti odasına geldiğini, maktulü yeride görür görmez derhal dışarıya çıkıp 20 metre kadar ileride bukmaz evine gittiğini, tekrar geri döndüğünü, kalaycı Allin dükkânının köşesine gelip pusu kurduğunu, bir müddet sonra da ihtiyar heyetinden çıkan maktul Hasan'ın üzerine hücum ederek yakını mesafeden üzerine ateş ettiğini ve maktulün de (yandım) diyerek yere düştüğünü gördüklerini söylemişlerdir.

Mahkeme, gelmiyen diğer şahidlerin dinlenmesi için başka güne kalmıştır.

Afyonda

Belediye reisi seçiminde eski reis yeniden kazandı, belediye bu sene şehrin yakacağına ehemmiyet verdi

Afyon, (Hususi) — Belediye seçim sonuunda reislige yeniden Kemal Aşkar ge tirilmiştir. Kemal Aşkar, Avrupa'da hukuk tahsili yapmış memleketçe se vilen hareketli ve kıymetli bir gençtir. İki se nelik belediye re isliği müdde tince olağan üs-

Kemal Aşkar

tü ahalinin ilmkânsızlıklarına rağmen şehrin göze batan belli başlı ihtiyaçlarına cevap vermekte gecikmemiştir. Bu arada kilometrelerce mahallât yollarının ıslahı, bütçede fazlalık temini, kenar mahallelere hasta arabaları sevki, işe ve tevzi işlerinde dikkatli calib düzen gibi meseleleri de saymak icab eder. Çamaşır yıkama ihtiyacını karşılamak üzere içinde daıma kaynar su bulundurulacak bir çamaşırhane yaptırmağa karar vermiş, bundan başka geçen kış beşbin kömürsüzük sıkıntısı karşısında reisin aldığı vaziyet halkça takdirle karşılanmıştır. Afyon şehrinde ekme işi de başta Vall Şefik Bicikçoğlu olmak üzere belediyenin aldığı kararlarla gayet mükemmel idare edilmiş; geçen senedenberi belediyenin emrinde çalışan bir fırın bu ihtiyacı her gün saati saatine cevaplamakla başka belediyelere örnek olmuştur.

İzmirde 10 esnaf daha mahkemeye verildiler

İzmir (Hususi) — Keçecilerde 34 sayılı dükkânda hırdavatçı Receb oğlu Mehmed Ayaz, seyyar satıcı Mehmed Bitmez adında iki esnaf çocuk muşambalarını 250 şer kuruşa, Pestemalılarda Mehmed oğlu Sabit Yılmaz, Sıtkı Olcak, Muzaffer Yılmaz ve Yasın adında iki şahıslar da ekmeğin beher adedini 50 kuruşa, Gaziler caddesinde 209 sayılda fırıncı Rıza oğlu Şükrü Sakımlaz ve Ahmed oğlu Kâzım ekmeğin kilosunu kartıztz olarak 40 kuruşa, Alsancakta 1258 inci sayılı sokakta bayi Abbas oğlu Sadık Karadoğan, biranın şışesini 45 kuruşa sattıklarından ve Kemerde 1517 nci sokakta Bekir oğlu Feruz Çakarca dükkânındaki mallara etiket koymadığından yakalanarak millî koruma mahkeme sine vermişlerdir.

Edirne'de bir kaçakçı yakalandı

Edirne (Hususi) — Dün trenle İstanbul'a gitmekte olan Osman oğlu Musa Işıksaçanın bağaj olarak furgona verdiği bir yorgana sarılı denk ten şüphelenen muhafaza memurları tarafından yapılan arastırma neticesinde denk içinde 20 kilo 500 gram safi kaçak ipek meydana çıkarılmıştır.

Suçlu müsadere edilen bu kaçak ipeklerle birlikte Uzunköprü Cümhuriyet Müddetumamlığına teslim edilmiş ve derhal tevkiף olmuştur.

Bandırmada belediye reisi seçildi

Bandırma, (Hususi) — 14 senedenberi Belediye Reislige, ni hüsnü suretle ifa eden Kâşif Acar bu defa yeniden ve ittifakla belediye reislige intihab edilmiştir.

Kâşif Acar

Uzun zaman Bandırmanın imarı için çalışan Kâşif Acar memleketin işe vaziyetle de yakından alakadar olmaktadır.

Hazineye aid 70 bin liralık bir arazi 2600 liraya satılıyordu

Bayındır (Hususi) — Hazineye aid olup, Karagöl adıyla maruf yetmiş bin lira kıymetindeki 65 hektar arazi, bundan bir müddet evvel her nasılsa iki bin altı yüz liraya bir şahsa satılmış ve ferah yapılrken, kaza kaymakamının haber alması üzerine muamele durdu. O zaman yapılan tahkikat ta, satış keyfiyetinde hazinenin zararı sabit olmuş ve muamelelerin iptaline beraber müsebbibleri hakkında tutulan fezleke vilâyet makamına gönderilmişti. Haber aldığımızza göre, vilâyet makamınca yapılan tetkikat neticesinde, kaza satış ve çocuklarla ilgili toplamakta idi. Seller Ali Canın 6 yaşındaki kızı Hadıçeyi sürüklemiş ve zavallı kızcağızı coşkun sular arasında boğulmuştur.

Türk-Yunan hududunda iki kaçakçı yakalandı

Edirne (Hususi) — Beşinci Kule yerli olan Yunan hududunda bir kaçakçılık vak'ası olmuş ve cür'et edenler Gümrük memurları tarafından yakalanmışlardır.

Bakkal Nazif ve arkadaşları İsmail paketler içine koydukları sabun, şeker ve tuzları Yunan hududuna geçirmek üzere İken alınan tertibat üzerine yakayı ele vermişlerdir. Her ikisi cürmü meşhud mahkemesince tevkiף olundular.

Bergamada 6 yaşında bir kız çocuğu boğuldu

Bergama (Hususi) — Pazar günü Bergamada yağın şiddetli yağmur. lardan Kesre köyünde husule gelen seller bazı tahribatı mucib olmuş. Seller esnasında Kesre köyü muhtar vekili Ali Can, karısı ve çocuklarıyla zeytin toplamakta idi. Seller Ali Canın 6 yaşındaki kızı Hadıçeyi sürüklemiş ve zavallı kızcağızı coşkun sular arasında boğulmuştur.

«Son Posta»nın edebî romanı: 159

Erkeği kadın yaratır

Semahatten ayrıldığı dakikadan beri boğucu bir yeis ve tereddüdü içinde.. bu tatlı rüyayı uykudan çabuk uyanmış, daha doğrusu uyandırılmıştı. Şimdi üzerine çullanan kâbus pek müthişti. Hakikatler daima acıdır. Semahat istikbali gözünün önüne bütün çıplaklığıyla çıymıştı. Gönülü severken, ona çalınca bağlanırken, nihayet buna bir netice vermek lâzım geleceğini aklına getirmemiş, aklına geldiği zaman da defetmişti. Kıpırdanarak bu tatlı rüyayı bozmamak istemişti. Fakat artık uyanmış, gecenin karanlığıyla baş başa kalmıştı.

Gönülden uzaklaşmak... Bunu nasıl yapabilir? Onu görmeden, onun, çağının bütün tazeliğini ve hararetini taşıyan dudaklarını öpmeden, onun ahenkdar sesini duymadan, nasıl, nasıl yaşayacaktır? Genç kız, yanında, sen ve mes'ud yürürken, ağlamak için dudaklarını dişliyor, elleri cebinde, başı önüne düşmüş, bitkin sürükleniyordu.

— Vedad, kuzum nen var senin? Söylediklerimi bile dinlemiyorsun galiba?..

Silkindi. Belki de son defa beraber ve yalnız bulunuyorlardı. Hüznünü saklamağa çalışarak:

— Hiç bir şeyim yok!... Dedi ve genç kızın kolundan tutarak, deniz istikametine çevirdi.

— Biraz oturalım şurada, yorulmuşum.

Avrupadan döndüğü günün gecesi, saatlerce oturarak, maziye yaşadığı yere oturdular.

— Yaz bitiyor Vedad! Hayattım en güzel, en mes'ud günlerini burada ve seninle geçirdim. Her zaman beraber olacağız, her yaz burada bu yazı hatırlayacağız değil mi sevgilim!

Vedad sokulmuş, başını omuzuna bırakmıştı. Kolunu sıkı sıkı tutuyordu:

— Hiç ayrılmıyacağız, hep bir birimizin kalacağız Vedad!

İç kan ağlıyordu. Demek, şu temasın, hararetini, nefeslerini duyduğu sevgiliyi kaybetmek üzereydi. O, her şeyden bihaber ebedi birleşmede bahsediyordu. Halbuki, hayat onları kaldırıyordu, sevda cennetinden fırlatıp atıyordu.

Genç kız elini tutmuş, parmaklar ile oynuyordu:

— Bu eller artık hep benim için çalacak değil mi?

Tıkanacaktı. Hayır, imkân yok bu ayrılığa tahammül edemeyecek; Gönülü bırakıp gide-

miyecek.. onsuz yapamayacağını anlıyor. Bahtına isyan eder gibi hırsla silkindi ve başın bir hareketle, genç kızın kollarının arasına çekerek, dudaklarını buldu. Hırpalaya hırpalaya öptü, öptü. Sonra başından tutarak, yüzünü saniyelerce, gözlerini kırpmadan seyretti. Genç kız ona hayretle bakıyordu. Hiçbir zaman Vedad böyle görmemişti. Bu gece, pek gayritabii idi.

— Vedad, sanki birbirimizi bir daha hiç göremeyecekmiz gibi bakıyorsun! Sende bir fevkalâdelik var. Meraklandırıyorsun beni...

Kolları yanına, başı göğsüne düşmüştü. Semahatin sesini duyuyordu:

— Nasıl beni ihtiyarlanmış bulup benden soğudunsa, yarın Gönülün de aynı şekilde senin karşında ürpereceğini düşün!

«Gençlik gençliği arar.»

«Hayatın cehennemine dönecek!»

«Gönül bedbaht olacak!»

Binlerce ağız sanki hep birden bunları haykırıyordu, çıldıracaktı. Şakaklarını bastırıyordu. Nefes alamıyordu, boğazı kurudu. Acaba doktor Muhittinin dediği mi oluyor, tıkanacak mı? Ah, ne oluyor, şu dakikada bu kalb duruyorsa..

Gönül, dehşetle doğruluyor.

— Ne oluyorsun Vedad!

Müşkülâta konuşabiliyor:

— Çok fenayım Gönül!

Gözünün önünde yıldızlar u-

Ağaçtan düşen Doğan

Küçük Doğan çok iyi çocuktu. Fakat birkaç kabahati de vardı. Bir kere olurdu. Bilhassa meyvalara karşı kendini hiç tutmazdı. İkinci bir kabahati de arkadaşlarının her söylediklerine inanması ve onlar neye teşvik ederlerse o işi yemen yapmasıydı.

Bir gün üç arkadaşla birlikte bahçeler arasındaki bir yoldan geçiyorlardı. Bahçelerden birinde bir ağaç gördüler. Ağaç, elma ağacı idi. Elmalar olmuştur, tam yenecek hale gelmişlerdi. Doğan bunları görünce:

— Ne güzel elmalar, dedi. Ağız sulanmıştı. Oracıkta beş altı tane kendisine verilse hemen yedi. Arkadaşları da elmaları görmüşlerdi. Onların da hoşuna gitmişti.

— Doğan, dediler, şu duvarı aş, ağaca çıkıp elma koparsak. Bu teklif Doğan'a ne çok hoş görünmüdü:

— Haydi, dedi, hemen duvara tırmanalım.

Arkadaşları Doğanın tabiatını bildikleri için onu kandırıp öne sürmek istediler.

— Biz hepimiz birden duvara sonra da ağaca çıkarsak, hem görürüz, hem de ağaç hepimizi çekmez. Sen hepimizden iyi ağaca çıkmasını biliyorsun. Sen çık, iste-

— Yağlı boyu bir Atatürk tab-

losu, üçncüye: Bir kastet, Diğer 35 kişiye de ayrı ayrı güzellik hediyeleyilecektir.

— Bu ter ne? Hastalanıyor musun? Haydi dönelim!

Kalkmağa hazırlanan genç kız, omuzundan tutarak oturttu.

— Biraz konuşalım Gönül!

Of, bu ızdıraban bir an evvel kurtulmalı.. Söyliyecek. Gözleri, genç kızın kısa beyaz çorabı mevzun bacaklarında, vücudunda, yüzünde, nihayet gözlerinde duruyor. Yarabbi bu harikulâde güzellik, bu gençlik, bu hararet, bu bağlılık nasıl bırakılır?

Genç kız, endişe ile bakıyordu. Gene saniyelerce göz göze kaldırdı. Gene coşkun bir ihtirasla kucakladı onu.. Gözlerini, dudaklarını, yüzünü öpmeye başladı.

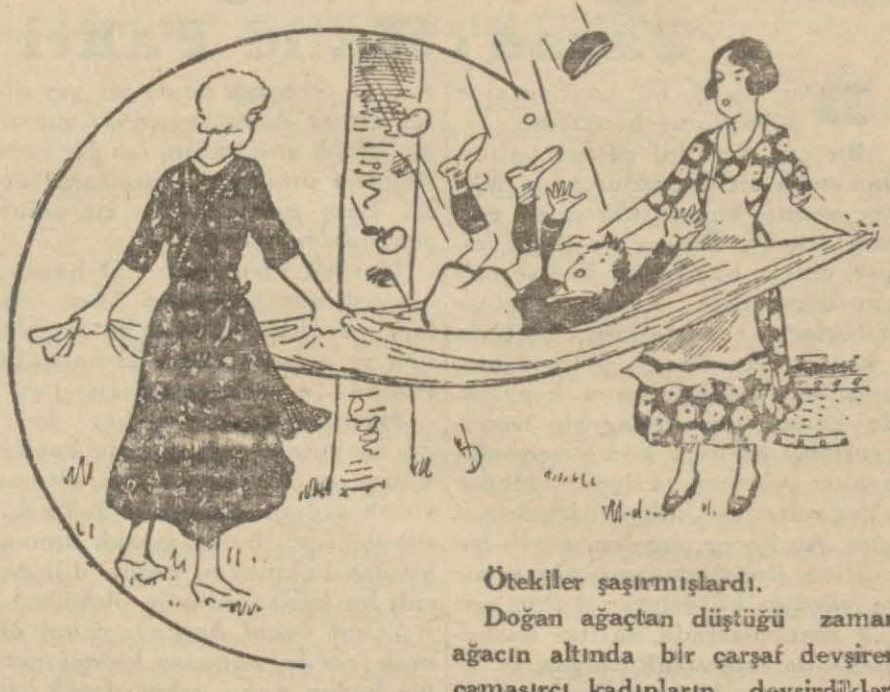
Genç kız bıraktığı zaman, başını sallıyarak hiçkardı:

— Yapamayacağım, yapamayacağım!

— Korkmağa başladım Vedad! Bir şeyler oluyor, bir şeyler oluyor, fakat hiçbir şey anlamıyorum. Yalvarırım, ne var söyle bana!

Anı bir kararlar ellerini tuttu.

— Peki, söyliyeceğim. Söyliyemezsem boğulacağım zaten.. Bak, koskoca adam, ağlıyorum. Kim bilir daha ne kadar ağlıya-

ğün kadar yersin bize de birkaç tane atarsın.

Doğan daha fazla düşünmeden duvarı tırmandı, ağaca çıktı elmalara uzandı.. Tam koparacağı sırada müvazenesini kaybetmişti.

— Ay!

Diye bir ses duyuldu. Doğan ağaçtan düşüyordu. Arkadaşları duvarın arkasından onun ağaçtan düşüğünü gördüler. Ve koşarak kaçtılar. Uzakta durmuş konuşuyorlardı:

— Doğanın muhakkak bir yer kırılmıştır.

— Evet ya kolu, ya bacağı.

— Şimdi kaçamaz da ne yapacak?

— Biz onu arayalım mı?

— Olmaz birlik olduğumuzu anlamlar. Bize ne, bize bir şey olmadı ya... Ne diye arayalım.

Tam bu esnada Doğan çalrıların arasından karşılarına çıktı. Sap sağlamdı; onlara sert sert baktı:

— Sizin ne fena arkadaşlar olduğunuzu şimdi çok iyi anladım. Bir daha ne beraber gezer, ne beraber oynarım.

Ötekiler şaşırılmışlardı.

Doğan ağaçtan düştüğü zaman ağacın altında bir çarşaf devşiren çamaşırçı kadınların devşirdikleri çarşaf içine düşmüş, bu yüzden bir yer kırılmaktan kurtulmuştu. Ve bir daha oburluk yapmayacağına fena çocuklara arkadaşlığı yapmayacağına, tövbe etmişti.

Kız çocuklar için elişi iğne yastığı

Resimde üstte görünen iğne yastığı için kırmızı çuha veya fütreden sol yanda görünen dilim şeklinde altı dilim yapılacaktır. Uygun gelecek renkte fitille bu dilimler birbirine dikilecek içine bez parçaları, ot vesaire doldurulur. Sapı yeşil çuha. Dan resimde görüldüğü şekilde yapılacaktır.

Alt kısmını yapmak daha kolaydır. Küçük bir sepetle yapılacağı gibi pudra kutusile de olur. Yastığı tahta parçasındanır. İçi gene bez vesair şeylerle doldurulmuştur. Yapılırlığı zaman çok hoş görünür.

çayım. Bana bütün hayatımcı böyle ağlamak mukaddermiş.. Evet, söylemeliyim Gönül.. Bu gece son gecemizdir ve ayrılıyoruz artık..

Genç kız, delice boynuna atılmış, elile ağızını kapatmıştı.

— Çıldırım mı sen.. Oooh, bu şaka değil mi? Şaka.. Bunun imkânsız olduğunu sen de bilirsin.. Lâkin korkunç bir şaka.. Haydi çabuk, ne yapacağımı merak ettiğin için, böyle bir oyun yaptığımı söyle bana. Çabuk, çabuk Vedad!

Acı acı başını sallıyordu:

— Bunun şakasını bile yapamazdım Gönül.. Seni kaybetmek ihtimalini düşünemediğim zamanlar, deliye dönerdim. Fakat artık her şey bitti yavrum. Sakin ve metin olarak dinle beni.. Seni çok sevdim, ölünceye kadar da bu sevgiyi ihtiyar kalbimde tap-taze tutacağım. Neye yarar? Hayat, hâdiseler bizi birbirimizden ayırıyor. Hayır, rica ederim, sözümü kesme, sükûnetle dinlemeni istiyorum. Mücadeleye, münakaşaya takatim kalmadı, Gönül, çok düşündüm, çok azab çektim. Sevgimin ölçüsüzlüğüne rağmen, benim saadetin için bu kararı vermek zorunda kaldım. Münasebetimiz böyle devam edemezdi. Buna bir son vermek lâzımdı. Biz evlenemeyiz Gönül.. Ben senin baban yerinde bir adamım. Gittikçe ve daha süratle büyüyorum. Sen gittikçe ve daha süratle gençliğe, olgunluğa doğru gidiyorsun. Sen en hararetili çağına

geldiğin zaman ben dermansız, halsiz bir ihtiyar olacağım. Sen halsizlerin en coşkun çağlarını idrak ederken, hararet, ateşin bir sevgi arayacaksn. Bende buzlardan hiç biri kalmıyacak.. Sen zeki bir kızsın, ne demek istediğimi pek iyi anlarsın! Zannedersin ki, sevgin hep böyle devam eder. Manevi bağlılık her şeyi katlandırır seni.. Hayır, Gönül, inan bana, dudakların bir erkek busesile kavrulmak ihtiyacile ya. narsen, pörsümüş dudaklarımın soğukluğu seni tiksindirecek.. E- vet, o, çok güzel söyledi, gençlik gençliği arar.. Gençliği arayacaksn, genç ve dinç adamlar gözünde tütecek, bende bulamadığın hisleri başkasında aramayan, bedbaht olacaksın! Hayatın ceñenneme dönecek. İtiraz etme, dinle beni kızsın. Şimdi, bu söylediklerimi gülünç buluyorsun, anlıyorum. Sanıyorsun ki, kalbinde yanan ateş hep böyle devam edecektir. Henüz hislerinde hiç bir istikrar yok; olamaz da.. Çünkü tam inkışaf çağındasın. İstikbale aid hiçbir hüküm veremezsin. Varsen de hataya düşersin. Bırak mücadele ve münakaşaya etmiyeleim. Ben, bana çok güzel, mes'ud zamanlar geçirdiğimi düşünerek, sen bir zamanlar sevgiğini hatırlıyarak ayrı yaşayalım. Senin saadetine mâni olmağa hakkım yok.

Genç kız, vahşi bir hücumla Vedadı, saçlarından yakalamış, dudaklarını, dudaklarına yapıştırmıştı.

(Arkası var)

TİYATRO

Nuh piyesi

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Şehir dram tiyatrosunda oynanmakta olan «Nuh» piyesi, mü ellifli hesabına, bir çoklarına du-dak büktürdü. Piyeste bazı hususiyetler tevahhüm edenler; «Nuh» un boş bir kâsnak olduğunu gördüler. André Obey'in, Fransada ve İngilterede büyüğe hareketler yaratmış olan bu eserini acaba biz mi anlayamadık. Bir muharrir, bu piyes münesibetile «Şehir tiyatrosunda papas havası esiyor!» dedi, dostum U-lunay tenkidinde, eserde pek di-şey dokunur bir şeyler bulamadı-ğımı söyledi. Ben de, «Nuh» un pek ahım şahım bir eser olmadı-ğımı ileri sürdüm. Yalnız, tenkid diye, daima yazısına bir buçuk sütun frenk ismi ve frençe eser sıralayan ve yazısını daima «bü-tün artistler birbirleriyle yarış e-dercesine vazifelerini yaptılar» hükmile bitiren bir muharrir müstesna, herkes «Nuh» u ya-van, müellifi zayıf buldu. Halbuki, Avrdpanın meşhur sahne oto-riteleri, bu piyesi fevkalade be-ğeniyor, manalı buluyorlar..miş! Garib bir şey ama, insanın aklı söyle bir istifhamın çengeline ta-kılıyor: «— Acaba bu eserin ru-huna nüfuz edemedik mi?» Ti-yatro tenkidleri yazan bir mu-harrir haysiyetle, böyle bir suale pabuç bırakmak şüphesiz işime gelmez. Fakat, bunu cevablan-dırmağı düşünürken, aklıma eser-in mütercimi geldi. «Nuh» üze-rinde aylarca çalışan, piyesin at-mosferine girmesi, ruhunu kav-raması icab eden Mübeccel Ya-rar, acaba eserin bir şey yaradı-ğı kanaatinde midir? Binaena-leyh, bir münekkik gibi değil de, sapsade bir gazeteci olarak fikri-ni sormağı tercih ettim. Dedim ki:

— Siz «Nuh» tan ne anladınız? Muharrir hakikaten bazıla-rının iddia ettiği şekilde, bize, bizim anladığımızdan çok fazla şeyler mi söylüyor?

Eser, mütercimimin mütealcası-nı aynen yazıyorum:

— Nuh piyesi, Kitabı Mukad-desim bize naklettiği meşhur Tu-fan efsanesini yalnız tekrar et-mek gayesiyle yazılmış bir eser değildir. Gerek tiyatroların, ge-rek sinema filmlerinin seyircile-re şimdiye kadar o tarzda tablo-lar göstermiş olduğunu hepimiz biliriz.

Müellif, suların feyzanı ya-nında, onlardan daha ehemmi-yetli ve daha derin bir ruh tufa-nı olduğunu anlatmak istiyor, Nuh ve teknesini vesile ederek tabiatın ezeli coşkunluğu kar-şısında birçok hakikatler söylüyor.

Nuh insan hayatında, kâinat içinde geçmiş ve gelecek için ö-lüm bilmez bir sembol olma-kta-dır. Ve bundan, her feridin öm-ründe nice tufanlar kopar ve da-ima kopacaktır manasını anhyo-ruz.

Ufak bir aile reisinden, büyük işler başaran bir varlığa kadar herkeş hayatın amansız kasır-galarına hedef olmaktan kendini kurtaramaz. Bu gibi boraler bü-tün sakat mevcudiyetleri yere sererken, müstesna yaradılışla-rın iradesini, tahammülünü, ken-dilerine has olan kuvvetlerini kı-ramaz. Bilâkis başlarını büsbü-tün yükseltir ve onları daima dimdik tutar.

Zayıf ve ancak peyk olabilen insanların büyük adam karşın-daki vaziyetleri, evvelâ hayret ve şüpheyle başlayan bir tere-düd, sonra hürmet ve tekbâ, ni-hayet nankörlük ve kayıtsızlığa kadar varan bir ruhi halettir.

Müellifin bu nazariyesi piye-teki tezin esasıdır.

Bütün Nuh hikâyesi, Kitabı Mukaddeste birkaç sütunu geç-mez. Bu hikâye, dünya sergüze-tini anlatan din kitaplarının bahsettigi yaradılış macerasında müstesna bir küll halinde durur.

Efsanenin gizlediği zenginlik, halk muhayyilesine büyük bir keşafiyi vermiştir.

André Obey, hafızamızda ge-misile, kafilesile uyuyan Nuhu, nübüvvetin an'anevi kadrosun-dan çekip alıyır ve onu yalnız insan olarak gözlerimizin önüne koyuyor. Eski feylesof ve edible-rin romantique ifadesine, üstüf

çenşisine, yeni ve taze bir ifade tarzı veriyor.

— Müellif, piyesin bir yeria-de (pan) gibi (fren) gibi yeni kelimeler kullanmıştır niçin?

— Bunun sebebi dünü, evvelki günü bilmemesi değil, bilâkis tamamen hür ve genç bir san'a-tın serbest ve atlet dilile konuş-mak istemesidir.

— Nuhun gözlüğüne ne deri-niz?

— Bir aralık Nuhun gözünde gözlüğü rasthyoruz. Lâkin san'at-kârın bu hareketi, tufan kahrma-nının görüşünü kolaylaştır-mak için değil, belki bizim gö-zümüzü açmak maksadiledir. Zi-ra yukarıda da dediğim gibi Nuh, insan hayatının bir timsali ola-rak karşımıza çıkıyor.

Arzumuz seyircilerin, sahnede bu timsali, hakiki çerçevesi için-de bulmaları ve onun hiç vasıta-sız bize yaklaşmış olduğunu. hü-lâsa yeni asır şairinin ruhile gençleştiğini görmeleridir. Nuh piyesi 1930 da ilk defa olarak Compagnie des Quinze tarafın-dan, Jacques Copeau'nun idare ettiği Vieux Colombier tiyatrosu-nda oynanmıştır. O tarihte çka-kan tiyatro mecnuasında J. Co-peau, bu piyes hakkında yazdığı uzunca bir makalenin bir yerin-de şöyle diyor:

«Bir gün, 14 Mayıs 1929 da dostum André Obey tiyatro san'atkarı arkadaşlarım için yaz-dığım «Illusion» isimli küçük bir eserin temsilini görmek üzere Li şehrine kadar gelmek zahme-tinde bulunmuştum. Piyesi ve oynayanları sevdi. Ben de kendisi-ne: — Onlara bir eser veriniz, dedim, «Nuh» u yazdım.»

Bu piyes uzun müddet Vieux Colombierde oynanmış ve çok beğenilmiştir. 1940 da «Comedie Francaise» e geçmiş, muvaffakla-yet kazanmış, Londra ve Ameri-kada da uzun müddet oynan-mıştır.

Mütercimim, eser hakkında söyledikleri şüphesiz yabana at-ılamaz. Ama, sayın Mübeccel Yararın müsamahasına sığın-a-rak, söylemek isterim ki. Hayır, pardon ben bu röportaj, esere muhalif rey vermiş olanlardan biri sâfatile değil, bir röportacı olarak yaptım. Binaenaleyh va-zifem, sadece söylenenleri kay-detmek, hiçbir müteale ekleme-yecektir. Nusret Safa Coşkun

RADYO

CUMARTESİ, 14/11/1942

7.30: Saat ayarı, 7.32: Vücutumuzu çalıştırarak, 7.40: Ajans haberleri, 7.55: Senfonik program (PL), 13.30: Saat a-yarı, 13.33: Türkçe plâklar, 13.45: A-jans haberleri, 14: Riyaseticümhur ba-ndosu, 14.30: Ankara sonbahar ad koş-u-larının tahminleri, 14.40: Temel: «Şu Patavatsızın yapıldığı doğru buluyor musunuz?» 15.30: Riyaseticümhur: FL koronik orkestrası konserinin Devlet Konservatuarı salonlarından naklen ne-şir, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası - Her teliden programı, 18.45: Radyo çocuk klübü, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakikta, 19.55: Fesul heresi, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Şarkılar, 21: (Kendim-zi tanıyalım), 21.15: Dinleyici istekleri, 21.45: (Meslekler konuşuyor), 22: Rad-yo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsaalar.

Son Posta

Yerebatan, Çatalcesme sokak, 23
İSTANBUL

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Türkiye	1400	750	400	150
Yunan	2340	1220	710	270
Enebe:	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşinidir. Adres değiştirilme 25 kuruştur.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul İlaveti İstamıdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telegraf: Son Posta
Telefon: 20203

Millî Şefin son ve kat'ı ihtarı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bu milleti, herkesten ve hepimizden fazla sevdiğine kimsenin şüphesi olmayan Millî Şef, ferdele millet arasında bu an'aneve uymayan her türlü ayrılık tema-yülü karşısında çok asil bir acı ve gazab duymakta ve bunu bü-tün vuzuhile ve sesinin bütün gürlüğüle millete bildirmektedir.

Hiç şüphe yoktur ki «haydan gelen huya gidecek» ve sel gidip kum kalacaktır. Fakat değil bu-günkü gibi dünya yangınının ortasında en sükünetli sulh devir-lerinde dahi millî bağlılığı gevşetebilecektir. Fakat bir an için farzedelim ki bir zümre millet sırtından büyük servetler yapma-ya ve halkı müthiş bir geçim zorluğuna düşürmeye muvaf-fak olsunlar. Bu adamlar o mu-azzam servetlerle cidden mes'ud ve müreffeh olabilecekler mi? Ne mümkün. Memleketin daha evvelki buhran ve sıkıntı devir-lerinde de böyle bir zümre türe-miştir. Bugün o servetlerin yerin-de yeller esmekte, kendileri ve ya evlâdları acı bir yoksulluk in-çinde kıvrınmaktadır, fakat biz gene bir an için kabul edelim ki bu zümre servetlerini muha-fazaya da muvaffak olsunlar. Fakat bozdukları içtimai nizamın aksaklıkları ve umumi sefa-letin serpintileri içinde hangi huzur ve sükünü bekleyebilirler?

Görülüyor ki nasıl muhakeme edersek edelim daima aynı netice varıyoruz: Ferdin hakiki saadeti ve refahı ancak ve ancak mes'ud ve müreffeh bir camia içinde mümkündür.

Türk milliyetçiliğimin bütün diğer nasyonalizmde farklı ol-duğu bir nokta vardır: Türk milliyetçiliği ezeldenberi içtimai tendensler taşır. Bizim milliyet-çiliğimiz, kütlelerin sefaleti ve perişanlığı içinde asla tatminini bulamaz. İçtimai sefaletle müca-dele en baş hedefimizdir.

Asil Türk zengini, «fikara ba-bası» tipidir. Hakiki Türk, zen-ginliği acı ve yoksulluk dindir-mek için ister.

Biz şuna eminiz ki bugün de bu tipte zenginlerimiz vardır. Bunun haricinde kalanlar «ne i-duğü belli olmayan», «soyu ve sopu karışık» bir zümredir. İşte Millî Şef bu zümrenin yüzüne bir şamar şaklar gibi şaklayan hitabellerle en temiz Türk an'a-nelerine dönüşmesini istiyor. Çünkü Türkü büyük ve kudretli yapan bu an'anedir.

Memleketi harici maceralar-dan korumak için bütün şahsi-yetini ortaya atan Millî Şef, da-hili bir çözümlü asla müsaade e-demez. Şahısların ve başları-nın kaygısına düşerek milleti iktisaden istismara ve sefaletle dü-şürmeye çalışanlara son ve kat'ı bir ihtar yapılmıştır.

Şüphe etmiyoruz ki bunu fili-yat takip edecektir. Türk milleti bunu istiyor ve bekliyor.

Yeni neşriyat

Maarif Vekâleti tarafından nesredilen klasik eserler serisinden aşağıda isimleri yazılı 8 eser daha satışa çıkarılmıştır. Bu kaymetli kütüphanelerimize tavsiye ederiz.

Yazarın adı	Kitabın adı
Descartes	Metafizik düşünceler
Epiktetos	Düşünceler ve so-h-beleler
Ef'âna	Devlet 1
»	Devlet 2
Edmond Rastand	Sokrates'in müdafaası
Marcel Proust	Cyrene de Bergerac Swann'ların sem'in-den
Mevlâna	Mesnevi I

HAVACILIK VE SPOR — 29 Birin-cileşrin sayısı çıkmıştır. İçinde hava-çılığa aid güzel resimler ve yazılar var-dır. Tavsiye ederiz.

MİLLET — Bu ilim, fikir ve san'at mecnuasının İkinciteşrin sayısı çıkmış-tır. İçinde herkesi alakadar eden yazı-lar ve şifirler vardır.

DİL BAHİSLERİ 2 — Doktor Tah-sin Banguoğlu tarafından yazılan bu kaymetli eser okuyucularımıza tavsiye ederiz. Fiyatı 50 kuruştur.

İLK ÖĞRETİM — Bu öğretilen ve eğitim gazetesi 15 Birinciteşrin sa-yısı çıkmıştır.

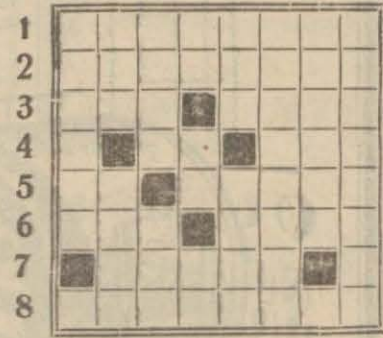
Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.
Telefon: 21044-23398

Bulmacamız : 27 (16)

Banlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan okuyucularımızdan 80 kişiye hoşlarına gidecek hediyeler vereceğiz.

1 2 3 4 5 6 7 8

Soldan sağa doğru:
1 — Bir nevi batak (8).
2 — Senin baktı tabağın (8).
3 — Bir isim (3), Eski bir medeniyet (4).
4 — Nota (2), Avuçlu (3).
5 — Bir emir (2), Sağ el değil (5).
6 — Lezzet (3), Tabakaya (4).
7 — Meziyetin aksi (5).
8 — Sıraya koyma (8).
Yukarıdan aşağıya doğru:
1 — Aksilik (6).
2 — Bir renk (3), Aideniz nehatları (4).
3 — Hayvanların gecedikleri yer (4), Bir emir (3).
4 — Tersî esus (2), Bir emir (2), Tersî bir emir (2).
5 — Mader (3), Mekteb (4).
6 — Tuğaylara (8).
7 — İyilikte ihfâsım (6).
8 — Yazıp çizme (8).

Fransız filosu Tulumu terketmiyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Şimal Afrika müttefik umumi karargâhı, 13 (A.A.) — Amiral Darlan radyo ile yaptığı bir yayın-da Fransız filosuna Toulondan ayr-ılırak şimal Afrikaya gemesini veya hiç değilse Almanların muhak-kak tahakkümünden kurtulmasını teklif ve tavsiye etmiştir. Amiral Darlan Fransız donanmasına hiçbir zaman kendine itihak etmesini emretmemiş, fakat filonun bütün bir-likleri komandanlarına filoyu şimal Afrikaya getirmelerini istemiştir.

İtalyan tebliği

Roma 13 (A.A.) — İtalyan or-duları umumi karargâhının tebliği: Fransada ve Korsikada kit'alarımız hareketleri plan mucibince devam etmektedir.

Fransız Akdeniz filosu başkomutanı ile Toulon sahil müdafaası böl-gesi komutanı Fransız harb gemile-rile Toulon kalesini Anglo-Sakson devletlerinin bütün hücumlarına karşı müdafa edebilecekleri dair resmen teminat vermiş oldukları-ndan Führer ve Duçe Toulon müs-tahkem mevkiinin mihver kuvvetle-ri tarafından işgal edilmesini hu-susunda emirler vermişlerdir.

Berne 13 (A.A.) — Fransız filosuna mensub birkaç gemiyi şimali Afrika'ya geçirmek teşeb-büsünden suçlu birçok Fransız subaylarını Gestopo Tulumda tev-kif etmiştir.

Londraya göre

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

3 — İtalya, Fransadan istediği ara-zîlerden vazgeçecektir.
Fransız halkının bu sulh şartları-nı tasvir edeceği muhtemel gözük-mektedir. Söylendiğine göre mare-şal Petain, alınacak karar üzerinde hâlâ mütereddiddir.

Tevkif edilen muhtekirler

Mahmudpaşada manifaturacılık yapan Albert Kasuta müşterilerine fazla fiatla poplin, pazen, saten sat-tığından ve fatura farkını açtıkten aldığından yaksalanarak millî koru-ma müddetumumiliğine verilmiş-tir. Suçlu yapılan sorgusunu mütea-kib tevkiif edilmiştir.

Kayıb Aranıyor

Kardeşim 318 doğumlu Semâl İlyas oğlu Şakir Türker bir müddet evvel evimizden ayrılmış ve bir da-ha avdet etme-miştir. Kendisini gören ve bulan-duğü yeri bilen varsa insanıyet na-mina aşağıdaki adrese bildirmelerini rica ederim. Soma sıhhat memuru Bay Rıza elile Ayşe.

Müttefikler dün Tunusa girdiler

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Fransanın hi-mayesinde bulunan bu memle-kete Mihver de süratle yaklaşı-yor. Görünüşte hakiki olan ra-porlardan Hitlerin müttefiklere karşı koymak için Tunusa gittikçe artan sayılarda kit'alar ve mu-harebe tayaraları gönderdiği anlaşılmaktadır. Zannedildiğine gö-re büyük bir kısmı havaçılık mü-tehassısı olmak üzere şimdiki halde en aşağı 2000 Mihver askeri tayyare ile Tunusa indiril-miştir. Yunkers modeli tayyare-lerle daha büyük kuvvetler de gönderilecektir.

5 müttefik gemisi batırıldı
Berlin 13 (A.A.) — Mihver deniz, hava kuvvetleri dün de şimal Afrika sularındaki İngiliz-Amerikan ihraç filolarına şiddet le hücum ederek düşmanı ağır kayıplarına uğratmışlardır. Uça-kalarımız ceman 52,000 tonlitede tutarında 5 büyük nakliye gemi-si batırılmışlardır. Bundan başka 4 vapur da hasara uğratılmıştır. Bu gemiler o kadar hasara uğra-mıştır ki bunların tamiri aylarca zamana mütevakıftır. Bir zirhlî kruvazörle iki torpido muhr'bi de harbedemeyecek kadar ağır hasara uğratılmıştır.

Asker dolu 6 tayyare düşürüldü
Kahire 13 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Tunus şima-linde Alman askeri dolu 6 büyük nakliye uçağı denize düşürül-müştür.

Hava akınları
Tunus 13 (A.A.) — Bu sabah erkenden Tunus yeniden iki ha-va hücumuna uğramıştır. Hücum eden tayyarelerin hedefini gene Tunus şehri civarındaki hava meydanı teşkil etmiştir.

Alman tebliği
Berlin 13 (A.A.) — Resmi tel-liğ:

Fransız şimal Afrikasında Ame-rikan ve İngiliz ihraç kuvvetlerine karşı harekâtta bulunan Alman denizaltıları Birmingham sınıfından bir İngiliz kruvazörü Fasın Atlan-tik kıyıları açığında torpille batır-mışlardır. Ayrıca K tiplinde bir muhrîb de batırılmıştır.

Fedhala koyunda cen'an 22,500 tonlitede haciminde üç nakliye ge-misi batırılmıştır.

Bugie körfezinde Alman ve İta-lyan hava teşkilatları geceli gündüzlü hücumlarda 10 bin tonliteden faz-la hacimde bir vapurla küçük bir ticaret gemisini batırılmışlardır. Bu teşkilatlar ayrıca 14 tcarat gemisini hasara uğratmışlardır. Bunlardan biri o kadar ağır yaralanmıştır ki

Amerikalıların Uzakdoğuda batırdıkları gemiler

Vaşington 13 (A.A.) — Dün ögü vakti neşredilen bahriye nazır-lığı resmi tebliği:

Birleşik Amerika denizaltıları U-zakdoğu sularında düşmana karşı yapılan hareketler sırasında aşağı-daki neticelere varıldığını bildir-mektedirler:

Bir büyük taşıt gemisi, büyük bir petrol gemisi büyük bir yük ge-misi, orta tonajda bir yük gemisi, orta tonajda bir yardımcı gemi, küçük bir yük gemisi ve küçük bir karakol gemisi batırılmıştır. Bir muhrîb hasara uğratılmıştır. Bu muhrîbin battığı sanlıyor.

Frankonun Ruzvelte cevap

Vaşington 13 (A.A.) — Ruz-velt, General Feakoya gönder-diği bir mesaja çok memnuniyet verici bir cevap aldığını bildir-miştir.

Yunanistana buğday

Ottawa 13 (A.A.) — Kanada buğdayı yüklü iki İsveç vapuru, yakında Yunanistana hareket e-decektir.

GÖZ DOKTORU Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı
İstanbul Belediye karşısı,
Tel. 23212

bu gemiye kaybolmuş nazarı ile ba-klabilir.

Diğer taraftan iki büyük harb gemisile bir kruvazör ve 3 muhrîb çok alçaktan yapılan pike hücumla-rı neticesinde ağır surette hasara uğratılmışlardır.

Müttefikler Tunusa girdiler mi?

Londra 13 (A.A.) — Nevyork radyosu, müttefiklerin birçok noktalarda Tunus hududunu geç-tiklerini bildirmektedir. Fakat bu mesele hakkında resmi bir haber yoktur.

Amiral Darlanın demeci

Vichy 13 (A.A.) — Vichy haberler ajansına Cezayirden gön-derilen bir telgraf, Darlanın bu-gün radyoda bir demecde bulun-duğunu bildirmektedir.
Darlan bu demecinde şöyle demmiştir:

«Şimali Fransız Afrikası: hak-ki:

Mareşal, serbestimin elmden alındığını zannederek 10 İkinci-teşrinde, Alman kuvvetleri Fran-sanın işgal edilmiş o'lan böl-gesine girmişse, General No-gues'i, Afrikadaki murahası, ş-ğına tay'n etmiştir. Genera. No-gues Cezayire dün gelmiştir.

Tam bir serbesti içinde ve ken-disi ile tamamiyle hem fikir ola-rak talebi üzerinde Afrikada Fransanın menatının mes'uliyeti-deruhde etim. Kendileri ile şimali Fransız Afrikasının mü-fafaasını temin edeceğimi ta'min etmekte olduğum Amerikan askerî makamatı benim hareketi-mi tasvir etmiştir. Herkes vazife başına. Yaşayın Mareşal, yaşayın Fransa.»

General Nogues de şunları söy-lemiştir:

«Buraya geldiğim vakit, Amiral Darlanın tam bir serbestiye malik olduğunu gördüm. İttihaz edilecek hattı hareket hakkında kendisile tamamiyle mutabık kal-dım.

Binnetice, mareşalle hemfikir olarak, salâhiyetlerimi Amiral Darlana terk ve teslim ederek, emri altına girdim.»

Yeni bir Fransız ordusu

Londra 13 (A.A.) — Yorkshire, Post gazetesinin askeri münekkidi şöyle yazmaktadır:

Yeni bir Fransız ordusunun mu-harebeye girmesi muhtemeldir. Bel-ki bu ordu şimali Afrikada kurulan Fransız hükümetinin emri altında bulunacaktır. Hâdiseler, böyle bir neticeyi göstermektedir. Afrikada askerleri olmayan bir çok Fransız generalleri mevcuttur.

Benese göre harb son safhasına girdi

Londra 13 (A.A.) — Londra-daki Çekoslovak şurasına hita-ben söz söyleyen reis Benese har-bin üçüncü ve son safhasına gir-miş olduğuna dair ümidini ve hattâ kat'ı kanaatini izhar etmiş-tir. Benese nazaran ilk safha Al-manların Rusyaya taarruzu ile neticelenmiş, ikinci safha ise bu güne kadar devam etmiştir. Benese sözlerine şöyle devam et-miştir:

Pek uzak olmayan bir istikbal-de batı Avrupada başka bir cephe açılacak, görülmek şiddet-te yeni bir hava taarruzu, Fran-sa ile diğer işgal altındaki mem-leketlerde yeni ve ciddi hâdiseler olacak, ve nihayet Almanya ile İtalyanın hezimetini baş göste-recektir.

Benese sözlerine şöyle nihayet vermiştir:

İntikam istemiyorum, adalet istiyorum. Adaleti intikamdan ziyade istiyorum.

HER ÇEŞİT KLİŞELERİNİZİ
İSTANBUL
KLİŞEHANESİ
ANKARA CAD. CAĞALOĞLU YOKUŞU-29
UCUZ, ÇABUK VE TEMİZ BİR ŞEKİLDE YAPAR
TAŞRA SİPARİŞLERİ SÜRATLA GÖNDERİLİR

Doktor I. Zati Öğel
Belediye karşısındaki muayene-banesinde öğleden sonra hasta-larını kabul eder.

Askerlik işleri

Şubeye çağrılanlar

Eminönü Yerli As. Ş. den:
Aşağıda adları yazılı subayların 15414 No. ile acele şubemize müracaatları ilân olunur.

PÜ, Yb. Mustafa oğlu Ahmed 311, 731, P. Bnb. Rasim oğlu Ali 316,66, P. Ön. Yzb. Seyid oğlu Emin 333,3, P. Ön. Yzb. Ali oğlu Mehmed Şevki 328-24, P. Yzb. Süleyman oğlu Osman 329-68, P. Üstüm. Sabri oğlu Muzaffer 368,334, P. Tgm. Mehmed Münir oğlu M. Sadet, tin 13243, P. Tgm. Aziz oğlu Sadık 18788, P. Tgm. Mehmed Esai oğlu Ömer Esfendiyar 31069, P. Tgm. Lokman oğlu Sadık 30973, P. Tgm. Mazlum oğlu M. Şakir 31747, P. Tgm. İbrahim oğlu İsmail Hakkı 38016, P. Tgm. Serafetin oğlu Namık 328 doğumu, P. Tgm. Mustafa oğlu İbrahim 49913, P. Tgm. Kamal oğlu Selim 43905, P. Tgm. Şakir oğlu Cemil Kadri 51510, Top. Bnb. Süleyman oğlu Niyazi 323,26, Top. Yzb. Mazhar Nezi oğlu M. Ziya 330,159.

Yd. subay Mustafa oğlu Ahmed (Kurtboğan 10606 kayıtlı No. lu ve 311 doğumu) bizzat veya mektubla şubemize müracaat etmesi ilân olunur.

(Yd. Asgım. Hasan oğlu Ethem Div. rsk 1672) ya mektubla veya bizzat 41/3579 numara ile şubemize acele müracaatı ilân olunur.

Şubeye çağrılan kadın

Fatih Ask. Şubesinde:

Milli Müdafaa Vekâletine mektubla müracaat eden Fatih Beyoğlu caddesi 16 numaralı hanede merhum müteakid üsteğmen Hasan Niyazi kızı Aliyenin vasi ve vekili umuru Hasaneyi gösterdiği adreste bulunmadık Milli Müdafaa Vekâletinin cevabını almak üzere acele şubeye gelmesi.

Galata Şişhane yolu Kırızhan kat 1 de bulunan yedek hekim İsmail oğlu Yuda (38621) in şubeye müracaatı, etmediği takdirde hakkında 1076 sayılı kanunun tatbik edileceği ilân olunur.

Lâleli Ordu caddesi M. Kemalpaşa mahallesi Saitpaşa sokak No. 3 de ikamet eden yedek hekim albay Hüseyin oğlu Bahaddin Apak (324,19. un şubeye müracaat etmesi, etmediği takdirde hakkında 1076 sayılı kanuna göre muamele yapılacağı ilân olunur.

Kurtuluş caddesi No. 173 Gülmeyya apartmanı kat 2, No. 2 de oturan üsteğmen Hamid oğlu Rıza Yelören

DERMOJEN

YANIK, CATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenlenmesine hizmet eder.

HER ECZANEDE BULUNUR.

SATILIK DEPO

Beyoğlunda Farıbaşı caddesinin, de 62 No. lu ve halen otomobil kaynağı dükkânı olarak kullanılan mahal 20/11/942 Cuma günü saat 14 den 16 ya kadar müzayedeye satılacaktır. Almak isteyenlerin Beyoğlu suh mahkemesi başkâtibliğine müracaatları ilân olunur.

Dosya No. 942/72.

TIYATROLAR

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatroları
Komedi Kısası
Bu akşam saat 20,30 da
ASRİLEŞEN B A B A
Yazan: Sp.ro Meleş
Türkçesi: A. Hacıpulos

Dram kısmı
Bu akşam saat 20,30 da
NUH
Cumartesi ve Pazar günleri 15,30 da matine

DİKKATI!

Evinden çıkan her insan başka bir yerde evvelâ yatacağı otelin neresi olacağını düşünür. İzmire gidecek yolcular için böyle düşünmeğe lüzum yoktur. Tam rahatını düşünen yolculara İZMİRDE Ankara Palas Otelini tavsiye ediyoruz. Ankara Palas, güzel İzmirin ihtiham edebileceği modern müesseselerden biri ve belki başlıcasıdır.
Telefon: 3438.

(46318) İkametgâhını değiştirmiş ve şubeyi haberdar olmamış olmakla adresinde buldurulamamıştır. Bu yedek subayın hemen şubeye müracaatı, müracaat etmediği takdirde hakkında 1076 sayılı kanuna göre muamele yapılacağı ilân olunur.

Yedek üsteğmen Enver Görellin şubemize müracaatı.

SATILIK KONAK

Üsküdarın en güzel semtine Sarayburnu ile karşı karşıya İstanbul her tarafına, Boğaz ve Marmaraya tamamen hâkim ve nazır İhsaniye, Sultanıye ve alt sokaklara cepheledi bulunan ve birçok parçalara kabili ifraz 7000 metre murabba olan bahçesinde muhteşif saray ve büyük bostan kuyuları ile yeşilmiş çam ağaçları bulunan üç katın inşaat mesahat sathiyesi 667 metre murabba, her katı parke döşemeli ve her odasında muhteşif renkli mermerlerden zarif şömineleri bulunan on odalı ve iki büyük salonu muhtevî üç katlı kâğıt bir konak satılmaktadır. Galata Bankalar caddesi Nazlı Han 2 numarada Bay Edgar Dost'a müracaat. Telefon: 42305

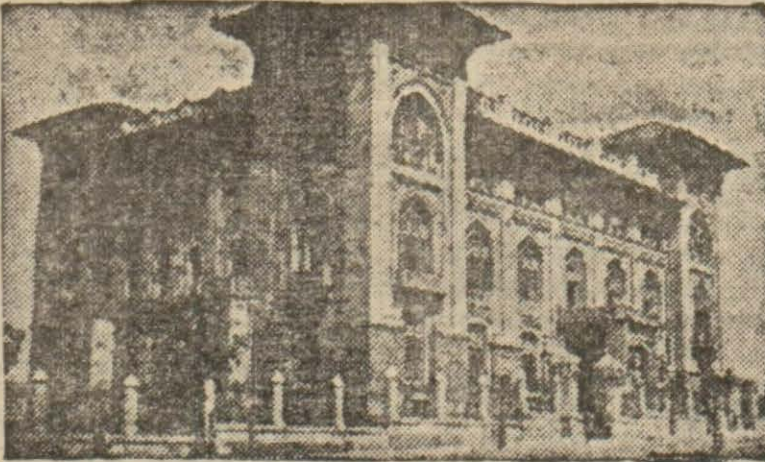
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

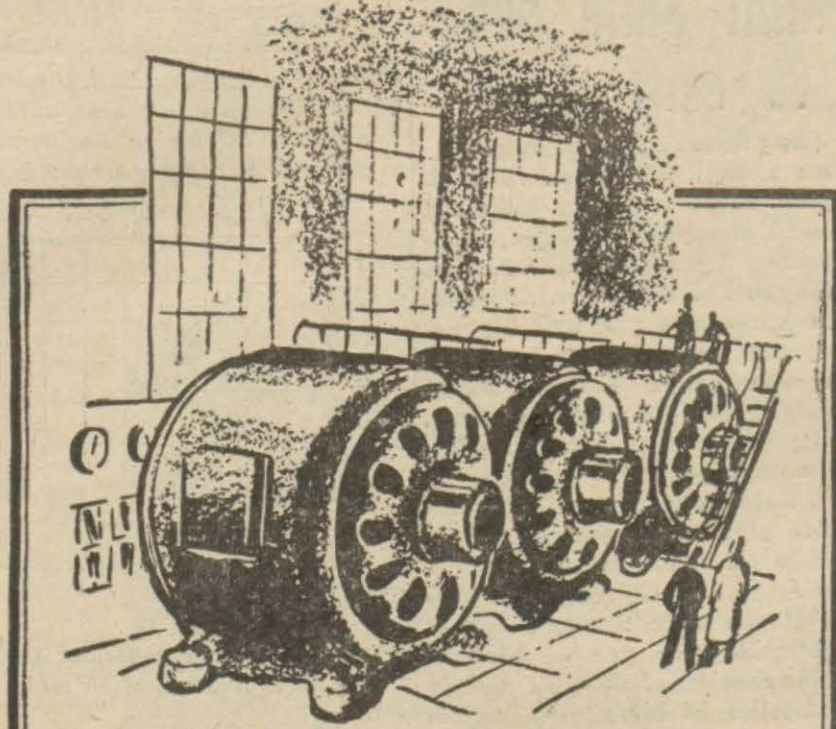

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

Dikkat: Hesablarınızda para bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çektiği takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alara senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kanun tarihlerinde çekilecektir.

Elektrik cereyanını israf etmeyiniz

Bugün her hususta tasarrut yaptığınız gibi elektrik cereyanını da koruyunuz. Cereyanı korumak için parlek ışık verdiği halde daha az cereyan sarfeden TUNGSRAM KRIPTON ampullerini kullanınız.

TUNGSRAM KRIPTON

Kars P. T. T. Müdürlüğünden:

Yazın otomobil, kışın araba kıyak veya hayvan gibi adı vesatle haftada karadaktı iki sefer yapması ve bunun için yaz aylarında ve icabında iki otomobil kış aylarında çifte beygirle araba ve kıyak kullanılmak üzere Kars - Kotek - Pernaud ve İğdir menzillerinde dörtler hayvan bulundurulması ve gelme gitme bir seferde 900 kiloya kadar yük taşınması ve haricden yolcu almakta müteahhüdün serbest bulunması meşruttur.

Kars - İğdir arası otomobil posta müteahhüde 2000 Bra aylık muhammen bedelle 11.11.942 Çarşamba gününden itibaren 15 gün müddetle kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulacaktır.

İhalesi 25.11.942 Çarşamba günü saat 15 de Kars P. T. T. Müdürlüğü binasında yapılacaktır.

Şartnamesi mezkûr müdürlükten alınacaktır. Muvakka'f teminat: 1800 lira, dr. İsteklilerin kanuna uygun teklif mektublarıyla teminat makbuzu, ikametgâh ve iyi hal kâğıdlarını ihaleden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri ilân olunur. «1224»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGIL

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1943 İKRAMIYE PLÂNI

KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İKRAMIYELERİ

1 adet 1999 Liralık	=	1999.— Lira
1 » 999 »	=	999.— »
1 » 888 »	=	888.— »
1 » 777 »	=	777.— »
1 » 666 »	=	666.— »
1 » 555 »	=	555.— »
1 » 444 »	=	444.— »
2 » 333 »	=	666.— »
10 » 222 »	=	2220.— »
30 » 99 »	=	2640.— »
60 » 44 »	=	2640.— »
250 » 22 »	=	5500.— »
334 » 11 »	=	3674.— »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Saçınız dökülüyorsa, başınızda kepek varsa?

MAJİK SAÇ EKŞİRİ

Kullanınız. Tesirini derhal görürsünüz.

İstanbul Belediyesi İlanları

Tahmin	İlk te.	bedeli	minatı	
829,00	62,18	Beyoğlu hastahanesi için alınacak katkı, ipçik ipik ve lüştük ediven,		
1815,60	136,17	Zührevi hastahaneler hastahanesi ile dispenseleri için alınacak 45 kalem tıbbi ceza.		
2000,00	150,00	Yollar şubesi için alınacak 100 adet el arabası.		
687,00	51,52	Belediye motörlü vesatüne aid 13 adet dış lüştüğün tamiri.		
900,00	67,50	Temizlik işleri ameleşine tahta ayakları yapılmak üzere alınacak fırılanmış gürgen ağacı.		
1120,00	84,00	Karaköy ve Gazi köprüsü için alınacak elektrik matzemesi.		
Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur.				
Şartnameleri Zabıt ve Muamele Müdürü kaleminde görülebilir. İhaleleri 25/11/942 Çarşamba günü saat 14 de Dahmi Encümeninde yapılacaktır.				
Tahmin ilk teminat makbuz veya mektubları ve kanunen ibrazı lüştüm gelen diğer vesikalar ile ihale günü muayyen saatta Dahmi Encümeninde bulunmaları. (1273)				

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 7 İkinciteşrin 1942 vaziyeti

AKTİF

	Lira	Lira
Kasa:		
Altın: Safi kilogram	74,616,476	Lira 104,954,043,09
Banknot		9,705,438,50
Ufaklık		156,124,33
Dahildeki muhabirler:		
Türk lirası	5,111,237,84	5,111,237,84
Hariçteki muhabirler:		
Altın: Safi kilogram	28,914,450	Lira 40,670,486,69
Altına tahvilî kabul serbest dövizler		—
Diğer dövizler ve borçlu Kırling bakiyeleri	48,784,708,52	89,455,195,21
Hazine tahvilîleri:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	Lira 153,748,563,—	
Kanunun 6,8 inel maddelerine tevfiikan Hazine tarafından vâkil tediyat	24,305,462,—	134,443,101,—
Senedit Cüzdanı:		
Ticari Senedit	Lira 399,246,154,99	399,246,154,99
Esham ve tahvilât cüzdanı:		
(Deruhte edilen evrakı nakdi. A (yeniin karşılığı esham ve tahvilât (İtibari kıymetle) B (Serbest Esham ve Tahvilât	Lira 45,079,339,93	55,585,783,17
Avanslar:		
Altın ve döviz üzerine avans	Lira 1,127,95	
Tahvilât üzerine avans	6,262,641,85	
Hazineye kısa vâdeli avans		—
Hazineyi 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	250,000,000,—	256,263,769,80
Hissedarlar		4,500,000,—
Muhtelif		11,305,990,41
Yekün		1,079,726,838,34

PASİF

	Lira	Lira
Sermaye		15,000,000,—
İhtiyat akçesi:		
Adi ve fevkalâde	Lira 9,412,135,73	
Hususi	6,000,000,—	15,412,135,73
Tedavüldeki banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6, 8 inel maddelerine tevfiikan Hazine tarafından vâkil tediyat	Lira 153,748,563,—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	Lira 134,443,101,—	
Karşılığı tamamen alın olarak ilâveten tedavüle vaziedilen	45,000,000,—	
Reeskont mukabül ilâveten tedavüle vaziedilen	283,500,000,—	
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabülî 3902 No. lu kanun muclümüne ilâveten tedavüle vaziedilen	213,300,000,—	636,243,101,—
MEVDUAT:		
Türk lirası	Lira 108,573,095,29	
Altın: Safi kilogram	877,422	1,234,164,05
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabülî tevdi olan altınlar:		
Safi kilogram	55,541,930	78,124,167,93
Döviz Taahhüdât:		
Altına tahvilî kabul dövizler	Lira	—
Diğer dövizler ve alacaklı Kırling bakiyeleri		25,481,531,89
Muhtelif		110,633,642,57
Yekün		1,079,726,838,34

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3